

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE
DOLNÁ PORUBA
SPRÁVA
O HODNOTENÍ ÚPD

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE DOLNÁ PORUBA

Obsah

A. Základné údaje.....	2
I. Základné údaje o obstarávateľovi.....	2
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii.....	3
B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia.....	5
I. Údaje o vstupoch.....	5
II. Údaje o výstupoch.....	12
C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia.....	15
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia.....	15
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	12
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	39
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.....	45
V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom).....	48
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia.....	53
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení.....	54
VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie.....	55
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali	61
X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	61
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa	61

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie

Obec Dolná Poruba

2. Sídlo

Obecný úrad Dolná Poruba, 914 43 Dolná Poruba 61

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD

Ing. Zuzana Vániová, starostka obce

Obecný úrad Dolná Poruba

914 43 Dolná Poruba 61

tel.: 032/ 659 72 57

e-mail: obec@dolnaporuba.sk

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE DOLNÁ PORUBA – NÁVRH

2. Územie

Kraj: Trenčiansky

Okres: Trenčín

Obec: Dolná Poruba

Katastrálne územie: Dolná Poruba

3. Dotknuté obce

- Mesto Dubnica nad Váhom, Bratislavská 434/9, 018 41 Dubnica nad Váhom
- Obec Horná Poruba, 018 35 Horná Poruba 39
- Obec Valaská Belá, 972 28 Valaská Belá 1
- Obec Čierna Lehota, 956 53 Čierna Lehota 154
- Obec Šípkov, 956 53 Šípkov 141
- Obec Slatinka nad Bebravou, 956 53 Slatinka nad Bebravou 103
- Obec Krásna Ves, 956 53 Krásna Ves 142
- Obec Omšenie, 914 43 Omšenie 330

4. Dotknuté orgány

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení účinnom do 31.3.2024 (ďalej len „stavebný zákon“):

- Trenčiansky samosprávny kraj, Oddelenie investícií, životného prostredia a územného plánovania, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
- Ministerstvo dopravy SR, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Trenčín, Brnianska 2038/1, 911 01 Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín

- Okresný úrad Trenčín, Odbor opravných prostriedkov, Pozemkový referát, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, Pozemkový a lesný odbor, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, Odbor krízového riadenia, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
- Krajský pamiatkový úrad Trenčín, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Trenčíne, Nemocničná 4, 911 01 Trenčín
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Trenčíne, Jesenského 36, 911 01 Trenčín
- Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici, ul. 9. mája 2, 975 90 Banská Bystrica

5. Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo v Dolnej Porube

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Riešenie Územného plánu obce Dolná Poruba nemá žiadne cezhraničné vplyvy.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda

Vzhľadom k skutočnosti, že požiadavky na rozvojové zámery nie je možné uspokojiť len intenzifikáciou existujúcej zástavby, bolo nevyhnutné vyčleniť nové plochy pre výstavbu na poľnohospodárskej pôde.

Návrhom nových rozvojových plôch nedôjde k nadmernému rozdrobeniu poľnohospodárskej pôdy. Naopak, vo väčšine prípadov dôjde k využitiu existujúcej cestnej infraštruktúry s inžinierskymi sieťami. Tým sa súčasne zvýši kompaktnosť zastavaného územia obce.

Podľa druhu pozemku ide pri záberoch pôdy o ornú pôdu, trvalé trávne porasty, v zastavanom území aj o záhrady. Rozvojová plocha č. 1 a malé časti rozvojových plôch č. 6, 7 sú na nepoľnohospodárskej pôde, kde nedochádza k záberom poľnohospodárskej pôdy. Návrh rozvojových plôch č. 9 a 10 je ďalej odôvodnený ich štatútom verejnoprospešných stavieb.

Zábery poľnohospodárskej pôdy sú navrhované prevažne na pôde najnižšej 9. skupiny kvality, zábery pôdy 1. - 4. skupiny kvality sa nenavrhujú.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie bude oproti uvádzaným bilanciám nižší, a to asi o 50%. Predpokladá sa, že zábery poľnohospodárskej pôdy budú len na zastavané plochy objektov a pozemky pod cestami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať max. 200 m².

Rozvojové plochy sú rozdelené do dvoch etáp výstavby (I. etapa, II. etapa) podľa predpokladanej postupnosti výstavby.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky.

Prehľad o štruktúre pôdneho fondu v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Číslo Lok.	K.ú.	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera PP			
				spolu	BPEJ	výmera ha	z toho v ZÚO
2	Dolná Poruba	bývanie	0,6072	0,6072	0790262/8	3,2430	
3	Dolná Poruba	bývanie	5,4466	5,4466	0863432/7 0892682/9	5,4466	0,6228
4	Dolná Poruba	bývanie	0,3406	0,3406	0883672/9	0,3406	
5	Dolná Poruba	bývanie	0,2349	0,2349	0883672/9	0,2349	
6	Dolná Poruba	bývanie	0,3580	0,3133	0883672/9	2,2510	
7	Dolná Poruba	bývanie	1,0830	0,9916	0863432/7 0883672/9	0,9916	0,5036
8	Dolná Poruba	bývanie	0,4044	0,4044	0882982/9 0890462/9	0,4044	
9	Dolná Poruba	zberný dvor	0,1055	0,1055	0882982/9 0890462/9	0,1055	
10	Dolná Poruba	cintorín	0,3832	0,3832	0578562/8	0,3832	
11	Dolná Poruba	rekreácia	0,5686	0,5686	0890462/9	0,5686	
prieluky	Dolná Poruba	bývanie	3,7782	3,7782	0882682/9 0711032/5 0863432/7 0878562/8 0890462/9	3,7782	3,7782
Spolu				13,1741			

Vysvetlivky: ZÚO = zastavané územie obce

2. Voda

Požiadavky na zásobovanie pitnou vodou

Obec Dolná Poruba je napojená na skupinový vodovod Trenčianske Teplice, zásobujúci obce Dolná Poruba, Omšenie, Trenčianska Teplá a mesto Trenčianske Teplice. Zdrojmi vody pre skupinový vodovod sú pramene medzi Dolnou Porubou a Trenčianskymi Teplicami, v k.ú. Dolná Poruba a k.ú. Omšenie. V k.ú. Dolná Poruba sú to pramene Biele Brodky (Q = 0,8 l/s, 572,49 m n.m.), U Suchých (Q = 0,6 l/s, 454 m n.m.), Brodky (Q = 1,4 l/s, 601,13 m n.m.). Z verejného vodovodu je zásobovaných 90,7% domového fondu (podľa SODB 2021). Verejný vodovod bol budovaný v rokoch 1969 – 1975. V riešenom území sa nachádza vodojem Dolná Poruba s akumulacnou kapacitou 1x100 m³ a s hladinami min. 489,45 m n.m., max. 492,85 m n.m. Prívodné a rozvodné potrubia verejného vodovodu sú z rúr rôznych dimenzií (DN150, DN100, D80) a materiálov (PE, PVC, PP, LT).

Zásobovanie navrhovaných obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná. Cieľom je zabezpečenie spoľahlivosti dodávok pitnej vody.

Potrubie pre novú zástavbu sa navrhuje z polyetylénových rúr DN 100 mm. Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami z polyetylénových rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomeroch osadených na verejne prístupnom priestranstve.

V rámci hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie bol vypracovaný podrobný výpočet súčasnej potreby vody pre súčasný rozsah zastavaného územia, ako aj budúcej potreby vody podľa rozsahu navrhovanej zástavby. Podľa tohto výpočtu sa ročná potreba vody zvýši z 45 114 m³ na 60 743 m³ v roku 2040 – v prípade úplného obsadenia všetkých navrhovaných nových rozvojových plôch. V nasledujúcej tabuľke je uvedená stručná rekapitulácia potreby vody.

Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m ³ /r)	45 114	60 743
Priemerná potreba vody Q _p (l/s)	1,431	1,926
Max. denná potreba vody Q _m (l/s)	2,861	3,081
Max. hodinová potreba vody Q _h (l/s)	5,150	5,547

3. Suroviny

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne výhradné ložiská, dobývacie priestory, ložiská nevyhradených nerastov ani prieskumné územia.

Z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nevyplývajú osobitné požiadavky na spotrebu miestnych surovinových zdrojov, okrem nároku na spotrebu pitnej vody.

4. Energetické zdroje

Elektrická energia

Okrajom katastrálneho územia prebieha nadzemné elektrické vedenie VVN 220 kV č. V271 Považská Bystrica - Sučany. V súlade s nadradenou ÚPD sa počíta s priestorovou rezervou pre elektrické vedenie ZVN 2x400 kV v trase existujúceho koridoru 220 kV.

Obec Dolná Poruba je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami z vonkajších vedení VN 22 kV z elektrizačnej siete Západoslovenskej distribučnej, a. s. Kmeňové vedenie č. 473 je vedené po južnom a západnom okraji zastavaného územia v smere od Trenčianskych Teplíc. Z elektrických vedení VN 22 kV odbočujú vonkajšie prípojky k transformačným staniciam. Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám.

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce transformačné stanice pri ich súčasnom výkone

postačovať. Potrebné bude zvýšenie výkonu existujúcich transformačných staníc. Zahusťovanie územia novými transformačnými stanicami nie je potrebné.

Počíta sa so zvýšením výkonu dvoch transformačných staníc v lokalitách Bežákovci a Suchovci – každej na 630 kVA, Uvedené transformačné stanice budú slúžiť na zásobovanie elektrickou energiou aj pre navrhované rozvojové plochy s najvyššou kapacitou – č. 1, 2, 3. Odporúča sa ich prebudovať na objekty s vnútorným vyhotovením (kioskové alebo murované).

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Spotreba elektrickej energie pre individuálnu chatovú rekreáciu je len odhadovaná. Pri maximálnom využití kapacít navrhovaných rozvojových plôch bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie 355 kW. Je bilancovaný v nasledujúcej tabuľke.

Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	24 b.j.	76
2	6 b.j.	19
3	28 b.j.	88
4	2 b.j.	6
5	6 b.j.	19
6	3 b.j.	9
7	8 b.j.	25
8	4 b.j.	13
11	8 chát	5
prieluky	30 b.j.	95
Spolu		355

Zemný plyn

Obec nie je plynofikovaná.

Vzhľadom k technickej náročnosti sa s plynofikáciou obce uvažuje až výhľadovo, resp. v závislosti od investičných zámerov SPP. Zásobovanie obce zemným plynom je možné uskutočniť predĺžením existujúcich strednotlakových rozvodov plynu z obce Omšenie.

V prípade realizácie plynofikácie by na rozvody plynu bola napojená existujúca zástavba súvisle urbanizovaného územia obce, vrátane plôch pre novú výstavbu. S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie je možné uvažovať len v sústredenej zástavbe rodinných domov a občianskej vybavenosti. V rozptýlenom osídlení a chatových oblastiach sa pre nízku efektívnosť takejto investície s plynofikáciou nepočíta.

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Nadradená dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Dolná Poruba relatívne výhodnú polohu v blízkosti exponovaného multimodálneho dopravného koridoru Trenčín – Žilina. Tento koridor tvorí diaľnica D1 Bratislava – Žilina, železničná trať I. kategórie č. 125 Bratislava – Žilina, cesta I. triedy č. I/61, paralelná cesta II. triedy č. II/507 a výhľadovo aj vážska vodná cesta. Najbližšie napojenie na diaľnicu D1 je pri Dubnici nad Váhom.

Riešeným územím okrajovo prechádza cesta II/574 Ilava – križovatka s cestou I/9. Zastavaným územím prechádza len cesta III. triedy č. III/1893. Zabezpečuje spojenie s obcou Omšenie a s mestom Trenčianske Teplice, za ktorým sa napája na cestu II/516. Cesta III/1893 je v riešenom území upravená v kategórii C 6,5/60. Nebola zaradená do sčítania dopravy. Intenzita dopravy je nízka a tvorí ju výlučne cieľová doprava do obcí Omšenie a Dolná Poruba. Cesta v obci Dolná Poruba končí a nie je prepojená na cestu II/574.

Potrebné je rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty II. triedy v kategórii C 9,5/80 mimo zastavaného územia, ako aj cesty III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 a vo funkčnej triede MZ3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia.

Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy sa v území nenachádzajú. Najbližšia železničná stanica pre osobnú dopravu je v súčasnosti v Trenčianskej Teplej na trati č. 125 Bratislava – Žilina. Najbližšie dopravné letiská sa nachádzajú v Trenčíne, Žiline a Piešťanoch.

Navrhované riešenie je v súlade s koncepcnými dokumentmi a stratégiami celoštátneho významu v oblasti dopravy, ktoré je potrebné rešpektovať aj v následnej fáze projektovej prípravy a výstavby (Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030, Rozvojový program priorít verejných prác a i.).

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu miestnych ciest

Kostru dopravnej siete obce Dolná Poruba tvorí cesta III/1893, na ktorú sa napájajú len krátke úseky miestnych ciest. Ide zväčša o cesty najnižšej funkčnej triedy, ktoré je možné klasifikovať ako upokojené cesty a zjazdne chodníky funkčnej triedy D1. Sú spevnené, prevažne asfaltové. Existujúce miestne cesty funkčnej triedy MO3 sa dobudujú, resp. upravia v kategóriách MO 6,5(7,5)/30. To predpokladá rekonštrukciu a šírkové úpravy nevyhovujúcich úsekov miestnych ciest. Ostatné cesty funkčnej triedy D1 budú prebudované tak, ako to umožňujú priestorové pomery.

Okrem kratších úsekov upokojených ciest pre dopravnú obsluhu navrhovaných rozvojových plôch sa počíta s prebudovaním existujúcej poľnej cesty na miestnu cestu funkčnej triedy MO3, resp. účelovú cestu, ktorou sa zabezpečí spojenie s cestou II/574.

Dopravnú obsluhu väčšiny navrhovaných rozvojových plôch je možné realizovať z cesty III. triedy a z príslušných existujúcich miestnych ciest. Nové upokojené cesty funkčnej triedy D1 sa navrhujú pre rozvojové plochy č. 3, 7, 8, ako aj pre sprístupnenie prieluk, resp.

voľných plôch v zastavanom území pri potoku Teplička. V prípade prieluk východne od lokality Bežákovci je potrebné realizovať premostenia potoka Teplička ako súčasť navrhovaných miestnych ciest.

Preferuje sa zokruhovanie miestnych ciest. Na ukončení navrhovaných i existujúcich slepých ciest s dĺžkou nad 80 m, ktoré nie je možné, resp. potrebné zokruhovať, by sa mali vybudovať obratiská. Pre nové miestne a upokojené cesty je potrebné rezervovať koridor s minimálnou šírkou 9 m (pre obojsmerné cesty), resp. 6 m (pre jednosmerné cesty a pre slepé cesty).

Zoznam navrhovaných ciest je v nasledujúcej tabuľke.

Celkový prehľad navrhovaných ciest podľa funkčných tried pre nové rozvojové plochy

Poloha (č. obsluhovanej rozvojovej plochy)	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka cesty v m
3	D1 – MOU	419
	D1 – MOU	97
7	D1 – MOU	168
8	D1 – MOU	59
Prieluky / plochy v ZÚO	D1 – MOU	345
	D1 – MOU	158

Poľnohospodárske a lesné pozemky v katastrálnom území sú sprístupnené poľnými a lesnými cestami. Hlavné poľné a lesné cesty a cesty sa navrhujú rekonštruovať v parametroch P(6)4,5/30 (podľa ON 736118) s výhybňami, ostatné v parametroch P3,5(3,0)/30.

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu nemotoristických komunikácií

Chodníky pre chodcov v obci nie sú vybudované. Odporúča sa vybudovanie chodníkov na prieťahu cesty III/1893 zastavaným územím obce – tam, kde to umožňujú priestorové pomery. V uliciach s navrhovanými upokojenými cestami (zjazdovými chodníkmi) nie je segregácia dopravy nevyhnutná.

Samostatné cyklistické chodníky tiež nie sú vybudované, ale cykloturistickým značením po existujúcich cestách je vyznačená cyklistická trasa č. 5301 Trenčianska Teplá – Homôlka – Valaská Belá, ktorá prechádza celou obcou Dolná Poruba a vyúsťuje na cestu II/574. V zmysle ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja sa počíta s cyklistickou trasou Ilava – Valaská Belá – Nováky v trase cesty II. triedy. Je potrebné ju budovať ako dopravne segregovaný cyklistický chodník. Navrhuje sa aj ďalšie prepojenie tejto cyklotrasy miestnou cyklotrasou do obce Dolná Poruba. Cyklistické komunikácie budú slúžiť pre dochádzku za prácou, občianskou vybavenosťou, ale i pre rozvoj cykloturistiky.

Nároky na zariadenia cestnej dopravy

Menšie verejné plochy statickej dopravy s neorganizovaným parkovaním sa nachádzajú pri niektorých zariadeniach občianskej vybavenosti. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory ciest - zatrávnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na

spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe. Na pozemku každého rodinného domu musí byť zabezpečená možnosť odstavenia minimálne dvoch osobných vozidiel.

Parkoviská bude ďalej potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti, športu a rekreácie. Vlastné odstavné plochy budú súčasťou jednotlivých areálov výrobného územia. Okrem parkovacích plôch pre motorové vozidlá je žiaduce zriaďovať aj parkovacie plochy pre bicykle.

Odporúča sa v súvislosti s rozvojom elektrodopravy budovať sieť nabíjacích staníc pre elektromobily a hybridné automobily.

V obci je na ceste III/1893 osem autobusových zastávok (horný koniec, č.d. 106, kostol, č.d. 6, u Bežákov, č.d. 338, u Suchých, Opočná dolina), ďalšia je na ceste II/574 (zastávka rázcestie). Zastávky nemajú vybudované zastávkové pruhy. Vzhľadom k rozsahu zastavaného územia a jeho navrhovaného rozšírenia je požiadavka dostupnosti do vzdialenosti 500 m splnená. Nové zastávky nie je potrebné navrhnuť.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii nepočíta s novými plochami výroby a teda ani so vznikom stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Pre výrobné územie sa však zakotvuje záväzný regulatív, že je potrebné vylúčiť prevádzky s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie.

Potenciálne pozitívny nepriamy vplyv na ovzdušie v obci budú mať aj ekostabilizačné opatrenia týkajúce sa sídelnej zelene.

2. Voda

Odkanalizovanie a čistenie splaškových vôd

V obci Dolná Poruba nie je vybudovaná splašková kanalizácia. Odpadové vody sa zhromažďujú do žump, septikov a domových čistiarní odpadových vôd a sú likvidované individuálne vlastníckmi nehnuteľnosťami.

V obci Dolná Poruba sa navrhuje vybudovanie splaškovej kanalizácie pre odkanalizovanie objektov v existujúcej zástavbe i v navrhovaných uliciach. Kanalizačný systém sa navrhuje ako gravitačná kanalizácia, podľa potreby doplnená úsekmi výtlačných potrubí. Gravitačné stoky budú vybudované z rúr PVC DN 300. Sú riešené ako vetvový systém.

Potrubie splaškovej kanalizácie bude v existujúcich a navrhovaných uliciach umiestnené pod vozovkou; na uliciach s väčšou šírkou je možné umiestnenie do zeleného pásu. Kanalizačné prípojky k jednotlivým producentom budú z potrubia PVC DN 150 mm. Pripojenie nehnuteľností bude cez revíziu šachtu umiestnenú na verejnom priestranstve. Gravitačná kanalizácia bude navrhnutá na minimálne a maximálne prietoky splaškových odpadových vôd z pripojených nehnuteľností.

Splaškové vody budú dopravované potrubím vedeným pri ceste III. triedy do nedávano vybudovanej kanalizačnej siete obce Omšenie. Odpadové vody budú ďalej prečerpávané do kanalizačnej siete mesta Trenčianske Teplice a následne do intenzifikovanej čistiarne odpadových vôd Trenčianska Teplá.

Návrhové množstvo splaškových odpadových vôd bolo vypočítané odvodením z výpočtu potreby pitnej vody. Za predpokladu úplného obsadenia všetkých nových rozvojových plôch novou výstavbou, navrhovaných v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii, bude ku koncu návrhového obdobia územnoplánovacej dokumentácie (r. 2040) ročné množstvo splaškových vôd predstavovať 60 743 m³.

Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m ³ /r)	60 743
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	1,926
Max. denné množstvo splaškových vôd Q_m (l/s)	3,081
Max. hodinové množstvo splaškových vôd Q_h (l/s)	5,547

Dažďové vody sú odvádzané povrchovo, prirodzeným vsakom cez priepustné vrstvy, rigolmi a priekopami. Potrebná je rekonštrukcia a dobudovanie infraštruktúry na odvádzanie a vsakovanie dažďových vôd z cestných komunikácií. Odvod dažďovej vody z ciest sa navrhuje riešiť dobudovaním a obnovením sústavy otvorených, prípadne uzavretých rigolov na odvod dažďovej vody, s riešením vsakovania do podlažia.

3. Odpady

Zber a likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa zabezpečuje na regionálnu skládku odpadu. V obci je zavedený triedený zber druhotných surovín. Riadny zberný dvor nie je vybudovaný. Pre jeho zriadenie sa navrhuje rozvojová plocha č. 9.

V návrhu územného plánu obce sa za vhodné považuje rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment separovaných komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce, okresu a kraja. Odporúča aj v navrhovaných uliciach rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu.

Rastom počtu obyvateľov v území v zmysle riešenia navrhovaného v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii do konca návrhového obdobia dôjde aj k nárastu potenciálnej produkcie komunálneho odpadu. V prípade súčasne navrhovaného opatrenia zvýšenia podielu zhodnocovaného odpadu by sa množstvo ďalej nezhodnocovaného (skládkovaného) odpadu nezvýšilo.

ŠGÚ DŠ eviduje v riešenom území dve opustené skládky bez prekrytia, situované východne nad obcou. Tieto skládky je potrebné odstrániť, resp. úplne rekultivovať.

4. Hluk a vibrácie

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Zastavaným územím obce prechádza cesta III. triedy III/1893, na ktorej je v súčasnosti intenzita dopravy nízka a ktorá v obci končí. Nie je preto zdrojom znečistenia splodinami, ani hlukom a vibráciami. V hodnotenej ÚPD sa nenavrhujú žiadne nové plochy výroby ani iné zámery, ktoré by boli zdrojom hluku a vibrácií.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – na celom riešenom území je stredné radónové riziko. V územnoplánovacej dokumentácii je zahrnutý záväzný regulatív upravujúci podmienky výstavby obytných budov v území so stredným radónovým rizikom v zmysle platnej legislatívy.

Podľa prílohy A.2 STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií je riešené územie zaradené do 7° MSK-64. Uvedenému stupňu v území odpovedá špičkové zrýchlenie na skalnatom podloží $1,0 - 1,29 \text{ m.s}^{-2}$.

Navrhované riešenie hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nepredpokladá vznik nových zdrojov žiarenia.

6. Doplnujúce údaje

Údaje o iných výstupoch v podobe zásahov do prostredia nie sú v rozsahu územia riešeného územného plánu obce Dolná Poruba relevantné.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Obec Dolná Poruba (okres Trenčín, Trenčiansky kraj) leží v Strážovských vrchoch uprostred tzv. Omšensko-porubskej brázdy. Strednú odlesnenú pahorkatinnú časť katastra v brázde tvoria druhohorné horniny, zalesnenú hornatinnú časť po obode príkrovové trosky. Nadmorská výška riešeného územia je od 360 do 955 m n.m., stred obce je vo výške 420 m n.m.

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. celým katastrálnym územím obce. Katastrálne územie je celistvé, má kompaktný tvar a výmeru 2269 ha. Hustota osídlenia dosahuje 34,9 obyvateľov na km², čo je výrazne pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²).

Riešené územie hraničí s nasledovnými obcami a ich katastrálnymi územiami:

- na severe s mestom Dubnica nad Váhom a obcou Horná Poruba
- na východe s obcou Valaská Belá
- na juhu s obcami Čierna Lehota, Šípkov, Slatinka nad Bebravou, Krásna Ves
- na západe s obcou Omšenie

Katastrálne hranice prebiehajú zväčša bez nápadných ohraničujúcich prvkov lesnými porastmi. Zo severu a z juhu vedú hranice katastrálneho územia vrcholovou časťou hornatiny.

Zastavané územie zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami. Pozostáva z jednej časti. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990.

Riešené územie je rozdelené do troch základných sídelných jednotiek: Dolná Poruba, Bežákovci a Suchovci.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Reliéf a horninové prostredie

Reliéf je členitý, s nadmorskou výškou v rozmedzí od 360 do 955 m n.m. Najnižšiu výšku dosahuje pri toku Teplička na hranici s k.ú. Omšenie, najvyššiu na juhu katastrálneho územia na kóte Baské. Stred obce je vo výške 420 m n.m. Sklonitosť svahov miestami dosahuje viac ako 20°.

Riešené územie z hľadiska geomorfologického členenia patrí do alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, Fatransko-tatranskej oblasti, celku Strážovské vrchy, podcelkov Zliechovská hornatina (častí Strážov, Basky) a Trenčianska vrchovina (častí Holázne, Porubská brázda). Rozdelenie riešeného územia z geomorfologického hľadiska na podcelky a časti je v teréne nezreteľné.

Strážovské vrchy sú geologicky súčasťou pásma jadrových pohorí v pásme centrálnych Západných Karpát. Sú miocénou hrasťovou štruktúrou, ktorá porušuje staršiu príkrovovú stavbu. Pohorie susedí na juhu s podunajskou panvou, resp. jej Bánovskou kotlinou, na juhovýchode s Hornonitrianskou kotlinou, na východe vo Fačkovskom sedle s Malou Fatrou a s pohorím Žiar. Zo severozápadu pohorie ohraničuje Ilavská kotlina a bradlové pásmo. Na severe sa stýka s horninami vnútrokarpatského paleogénu Súľovských skál, domanšinsko-mojtínskym paleogénom a Žilinskou a Rajeckou kotlinou. Na západe hraničí s Trenčianskou kotlinou a na juhozápade v Jastrabianskom sedle s Považským Inovcom. Prevažnú časť územia tvorí vrchovinná až hornatinná neosídlená lesnatá krajina, nižšie časti sú odlesnené a premenené na lúky a pasienky.

Na rozdiel od iných pohorí centrálnokarpatského oblúka nemajú Strážovské vrchy ústredný chrbát. Sú rozbrázdnené všetkými smermi hustou sieťou kotlín a hlbokých údolí. Členitosť kryštallického jadra, ale i morfoštruktúrna členitosť celých Strážovských vrchov je i dôsledkom charakteru neskoroalpínskeho vrásnenia. To nemalo zjednocujúci charakter, ale naopak, spôsobilo rozčlenenie do viacerých skupín. O značnej geomorfologickej členitosti svedčí aj rozpätie nadmorských výšok na pomerne malom území: Nadmorská výška vrcholov a hrebeňov sa pohybuje medzi 600 – 1213 m.n.m., dolín a kotlín 315 – 655 m.n.m. Najvyšším vrcholom pohoria je Strážov (1213 m.n.m.). Najvyšším vrchom v k.ú. Dolná Poruba je Baské (955 m n.m.), na východe Homôlka (907 m n.m.).

V riešenom území tvoria mierne zvlnenú pahorkatinnú časť mäkké slienité usadeniny. Hornatinnú a vrchovinovú časť tvoria skrasovatené odolné karbonatické horniny s príkrovovými troskami vo forme bralných zápolí so skalnými mestami.

Z hľadiska geologického majú Strážovské vrchy mimoriadne pestré zloženie s typickou príkrovovou stavbou. Kryštallické jadro pohoria je malé, odhalené iba v najjužnejšej časti v okolí osád Koškárovci a Šindliarovci. Na povrch tu vystupujú granodiority, kremité

biotitické pararuly a grafitické ruly. Na kryštalinikum sú v okolí Gápľa viazané hydrotermálne kremenné žily s drobným výskytom olovnatých a zinkových rúd. Z minerálov obsahujú, okrem kremeňa, kalcitu, hematitu a sideritu, galenit, sfalerit a pyrit. Severný okraj tohto kryštalinika lemuje úzky pruh obalovej malomagurskej jednotky (kremence, bridlice, vápence a dolomity). Podstatnú časť pohoria tvoria však silne zvrásnené a presúvané mezozoické komplexy. Strážovské vrchy vznikli vo vrchnej kriede počas hlavnej horotvornej alpínskej fázy, ktorá bola veľmi silná a vytvorila príkrovovú stavbu. V Strážovských vrchoch sú zachované všetky subtatranské príkrovy: krížňanský, chočský a strážovský. Atraktívne skalné dominanty v tejto oblasti tvoria trosky strážovského a chočského príkrovu, ktoré sa nasunuli na krížňanský príkrov. Vyskytujú sa tu jednotky pribradlovej zóny – manínsky príkrov s pribradlovým paleogénom, ktoré zväzujú centrálnu Karpaty s bradlovým pásom. Hlavnými horninami, ktoré tvoria tieto príkrovy, sú sedimentárne horniny, predovšetkým vápence a dolomity. Krížňanský príkrov je súborom sedimentárnych sérií, z ktorých sú najcharakteristickejšie séria belianska a zliechovská. V belianskej sérii výrazne prevládajú sedimenty plytkovodnejšie, tzv. kordillierového typu (krinoidové vápence, svetlé organogénne vápence s rohovcami, tmavosivé vápence a dolomity, kremence, pieskovce, bridlice). Zliechovská séria je typom hlbokomorských sedimentov (tmavosivé vápence a slieňovce, bridlice, rohovcové radioláriuové vápence), ktoré dosahujú značných mocností – až do 500 m. Chočský príkrov priestorovo zaberá veľkú časť Strážovských vrchov a je plocho uložený na Krížňanskom príkrove. Miestami buduje celé horské skupiny (Strážov), inde len trosky ako pozostatky pôvodne súvislého príkrovu. Taktiež je tvorený viacerými sedimentačnými sériami. Čiernovážska séria je budovaná predovšetkým dolomitmi, pre bielovážsku sú charakteristické sivé až tmavosivé vápence s rohovcami, tmavosivé bridlice a slieňovce. Strážovský príkrov tvorí severnú oblasť Strážovských vrchov, priliehajúcu k vnútrokarpatskému paleogénu a tvorí i menšie trosky na chočskom príkrove. Vyznačuje sa prítomnosťou svetlých vápencov tzv. wettersteinského typu. Keďže prevažná časť Strážovských vrchov je budovaná vápencami, viažu sa k nim aj krasové javy (Mojtínsky kras, či kras v okolí Strážova). V Strážovských vrchoch je evidovaných asi 200 väčších i menších jaskýň. Odrazom zložitého geologického i geomorfologického vývoja územia je i jeho riečna sieť a množstvo prameňov.

2. Klimatické pomery

Z klimatického hľadiska patrí väčšina riešeného územia do oblasti mierne teplej (M), okrsku M7 – okrskom mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinový. Najvyššie polohy katastrálneho územia spadajú do chladnej oblasti (C), okrsku C1 – mierne chladný. Miestne klimatické pomery sú teda v riešenom území ovplyvnené nadmorskou výškou a tvarom reliéfu.

Mierne teplá oblasť má priemerný počet letných dní v roku menej ako 25. Júlový priemer teploty je vyšší ako 16 °C. V okrsku M7 je index zavlaženia vyšší ako 120. Chladná oblasť, okrskom mierne chladný má priemernú júlovú teplotu 12 – 16 °C.

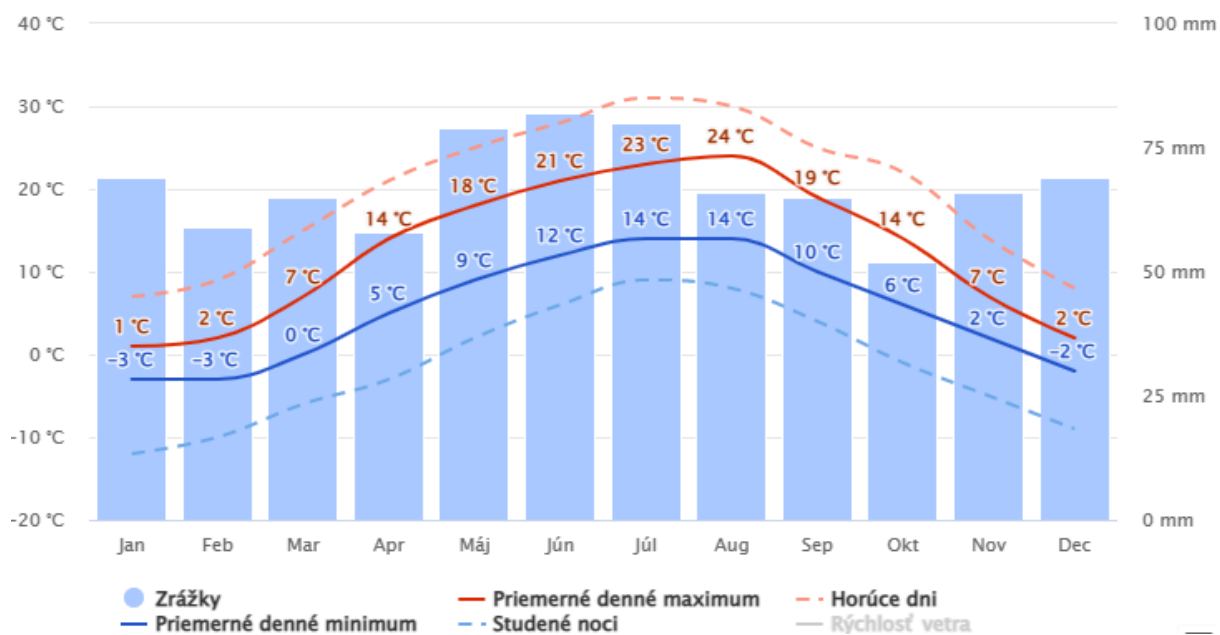
Priemerná ročná teplota sa pohybuje v závislosti od nadmorskej výšky od 8 °C v okrajových častiach Strážovských vrchov, Ilavskej a Bánovskej kotliny. Smerom do najvyššej, centrálnej časti pohoria priemerná teplota vzduchu klesá až na 4 °C. Najvyššie teploty sú v Strážovských vrchoch dosahované v júli, naopak najnižšie sú v januári. Priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje v Strážovských vrchoch od 600 mm v najnižších častiach územia do 1000 mm v centrálnej, najvyššej časti pohoria.

Podľa Atlasu krajiny (2002) sa priemerný počet dní so snehovou pokrývkou pohybuje od 60 v najnižších častiach Strážovských vrchov po 120, lokálne v nadmorskej výške nad 1000 m n.m. až do 140 dní. Priemerné ročné úhrny potenciálnej evapotranspirácie sa so stúpajúcou nadmorskou výškou znižujú. Najnižšie hodnoty (300 až 50 mm) sú v centrálnej (najvyššej) časti vrchov. So znižujúcou sa nadmorskou výškou stúpajú na 700 až 750 mm (Atlas krajiny, 2002). V rámci roka sú mesačné úhrny potenciálnej evapotranspirácie veľmi nevyrovnané. Najvyššie hodnoty sú dosahované v júli, najnižšie v januári.

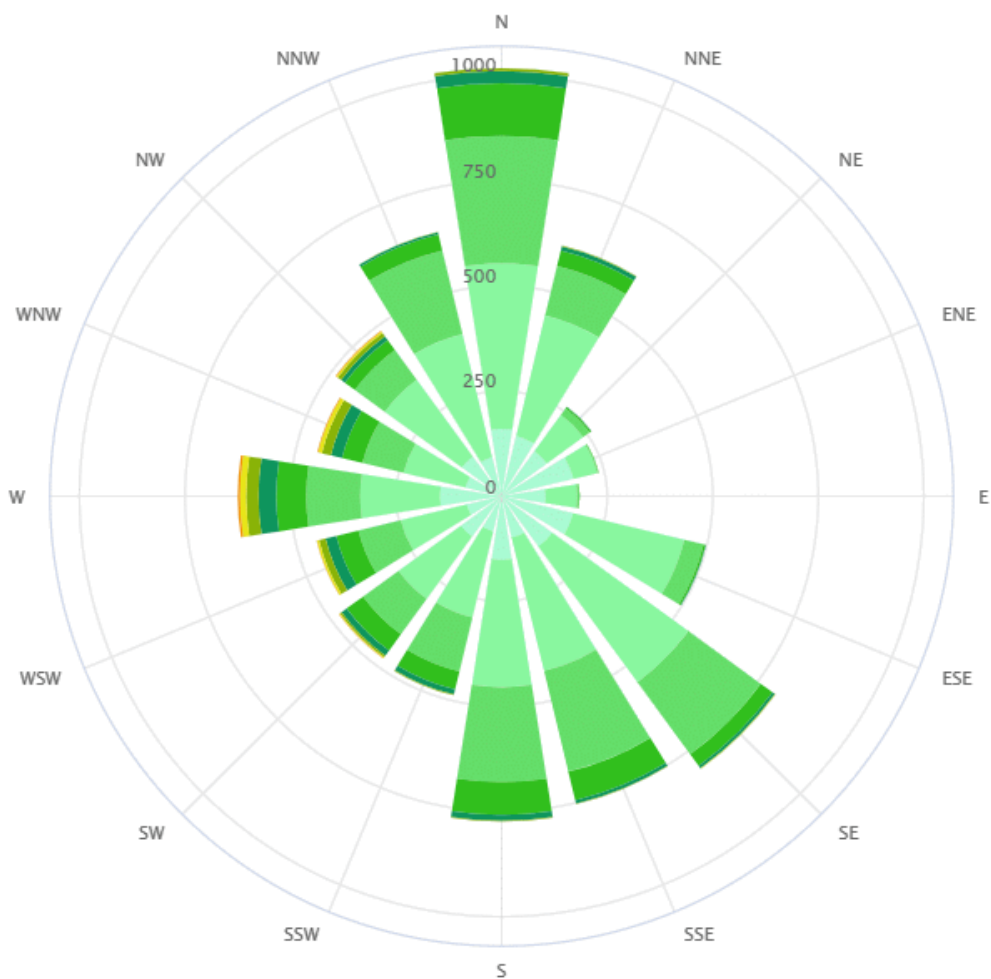
Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú orografické pomery, expozícia terénu, jeho oslnenie. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níže. Pre jarne obdobie sú charakteristické časté zmeny poveternostných situácií sprevádzané rýchlymi zmenami teploty vzduchu. V tomto období je najmenšia početnosť výskytu bezvetria zo všetkých ročných období, a to v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry. Vo všeobecnosti prevládajú vetry zo severu, ďalšími častými smermi vetrov sú z juhu až juhovýchodu.

Z hľadiska zaťaženia územia prízemnými inverziami riešené územie spadá do kategórie mierne inverzných polôh.

Priemerné teploty a úhrn zrážok

Veterná ružica

Zdroj: www.meteoblue.com

3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Trenčín ani riešené územie medzi mimoriadne zaťažené oblasti. Stredné zdroje znečisťovania ovzdušia sú v obci Dolná Poruba a v okolitých sídlach Omšenie, Trenčianska Teplá, Trenčianske Teplice. Ako veľký zdroj znečisťovania ovzdušia je evidovaná Tepelno-energetická centrála v Trenčianskej Teplej. Vo vykurovacom období je ovzdušie nadmerne znečisťované spaľovaním tuhých palív v lokálnych kúreniskách, vzhľadom k chýbajúcej plynofikácii a zhoršeným rozptylovým podmienkam v doline počas inverzných stavov.

V súvislosti s navrhovaným riešením sa vznik nových zdrojov znečisťovania ovzdušia nepredpokladá.

Množstvo vyprodukovaných emisií zo stacionárnych zdrojov v okrese Trenčín podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2017	42,659	86,636	897,425	3784,840	63,170
2018	70,451	45,391	880,727	4252,976	76,026
2019	50,655	70,733	880,839	4547,777	67,370
2020	46,556	97,226	900,600	3741,176	62,741
2021	44,294	80,059	864,288	5202,114	68,891
2022	57,850	79,774	828,005	4735,458	78,721
2023	58,033	109,505	854,629	3495,048	79,667

Zdroj: NEIS

4. Vodné pomery

Hydrologické pomery

Územie obce hydrograficky patrí do vrchovinnó–nížinnej oblasti. Pre vodné toky je charakteristický dažďovo–snehový typ režimu odtoku s najvyšším prietokom v marci; v septembri až novembri býva hladina miestnych vodných tokov najnižšia.

Riešené územie spadá do povodia rieky Váh. Priemerný ročný špecifický odtok sa v rámci územia Strážovských vrchov pohybuje v hodnotách od 5 až 10 do 15 až 20 l.s⁻¹.km⁻². Obcou preteká vodný tok Teplička. Je to ľavostranný prítok Váhu s dĺžkou 26,5 km. Pramení v Strážovských vrchoch, v podcelku Zliechovská hornatina, v priestore medzi vrchmi Vápeč (955,5 m n. m.) a Homôľka (906,6 m n. m.), v nadmorskej výške cca 560 m n. m. Spočiatku tečie juhozápadným smerom cez obec Dolná Poruba, na území ktorej priberá viaceré krátke prítoky z oboch strán. Následne sa stáča na západ, preteká niekoľkými osadami a po pribratí ďalších krátkych prítokov vstupuje do intravilánu obce Omšenie. Ďalej napája vodnú nádrž Teplička a pokračuje severozápadným smerom. Tečie okrajom časti Baračka, kde priberá pravostranný prítok spod Kamenných vrát, viac rozširuje svoje koryto a ďalej preteká Trenčianskymi Teplicami. Priberá ľavostranný prítok, tečúci časťou Červené

Kopanice a vstupuje do Trenčianskej kotliny. V riešenom území k.ú. Dolná Poruba potok Teplička priberá Bežákovský potok a viaceré kratšie bezmenné prítoky.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, náleží Teplička do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Hydrogeologické pomery

Hydrogeologické pomery riešeného územia sú ovplyvnené geologicko-tektonickou stavbou územia, geomorfologickými a klimatickými pomermi. Strážovské vrchy sa vyznačujú dobrou kvalitou podzemných vôd, preto sú vyhlásené za chránenú vodohospodársku oblasť.

Podľa Hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (SHMÚ 1984) patrí riešené územie do dvoch hydrogeologických rájónov:

- M 036 Mezozoikum severozápadnej časti Strážovských vrchov
- MP 066 Mezozoikum a paleogén južnej časti Strážovských vrchov

Horninové komplexy triasových vápencov a dolomitov v hydrogeologickom celku mezozoika sa vyznačujú dobrými podmienkami na infiltráciu zrážkových vôd, tvorbu, obeh, akumuláciu i výstup podzemných vôd. Odvodňované sú na okrajoch aj vo vnútri hydrogeologickej štruktúry vo viacerých prameňoch, ktoré sú zachytené a vodohospodársky využívané pre zásobovanie pitnou vodou.

Základným štruktúrnym znakom jadrových pohorí Západných Karpát a teda aj Strážovských vrchov je superpozícia tektonických jednotiek nad sebou. Nahromadenie vápencovo-dolomitických komplexov a ich rozmiestnenie v hydrogeologicky priaznivej pozícii nad málo priepustnými členmi vytvorilo podmienky pre vznik významných akumulácií podzemných vôd. Celkovo je z hydrogeologického hľadiska územie Strážovskej hornatiny veľmi pestré, vzhľadom k skutočnosti, že sa na jeho stavbe podieľa rad mezozoických jednotiek.

V riešenom území sa nenachádzajú zdroje termálnych ani minerálnych vôd. Takmer celé riešené územie je však v ochrannom pásme II. a III. stupňa prírodných liečivých zdrojov Trenčianske Teplice.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

Kvalita vody v toku Teplička nebola zisťovaná. Zdrojom znečistenia povrchových a podzemných vôd sú najmä odpadové splaškové vody z domácností (v obci nie je vybudovaná kanalizácia). Podzemné vody sa zaraďujú do 1. triedy kvality (45,8%) a 2. triedy kvality (54,2%).

5. Pôdne pomery

Charakteristika pôdných pomerov

Riešené územie je značne diferencované z hľadiska pôdných typov. V bezprostrednej blízkosti vodného toku vznikli fluvizeme, ktorých vývoj ovplyvnili pravidelné záplavy. Na flyšovom podklade a svahových hlinách sa vyvinuli prevažne kambizeme (hnedé lesné pôdy). Ich vznik bol podmienený permacídnym vodným režimom, typickým pre oblasti s dostatkom vody zo zrážok a nižšími teplotami obmedzujúcimi výpar. Kambizeme pseudoglejové a pseudogleje je možné nájsť na ťažších zvetralinách flyša v ílovcovom vývoji. Pieskovce a ílovce ako materské horniny sú pomerne chudobné na živiny, pôdy na nich sú preto menej úrodné. Rendziny sú pôdy viazané na karbonátové substráty, textúrne prevažne stredne ťažké hlinité, až menej ťažké ílovitohlinité. Úrodnosť rendzín je podmienená hĺbkou pôdneho profilu a obsahom skeletu. Nachádzajú sa na strmých svahoch, kde sa striedajú s kambizemami. Sú často výrazne kamenité až plytké.

Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú:

- 11 – fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)
- 63 – kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké
- 66 – kambizeme typické kyslé na flyši, stredne ťažké až ľahké
- 69 – kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké
- 78 – kambizeme (typ) plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 82 – kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch, 12-25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 83 – kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké, ťažké
- 87 – rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 90 – rendziny typické, plytké na polygénnych hlinách so skeletom, stredne ťažké až ťažké
- 92 – rendziny typické na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 97 – litozeme a rankre (extrémne skeletovité pôdy), obsah skeletu v celom profile nad 80%, alebo s výskytom horniny do 0,1 m

Kvalita pôdy a ohrozujúce faktory

Najkvalitnejšiu pôdu v k.ú. Dolná Poruba podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. predstavuje pôda s kódom BPEJ: 0711032, 0769542, 0790262, 0790562, 0811032, 0863432, 0863442, 0866432, 0869432, 0887442, 0890462. Táto poľnohospodárska pôda je zaradená

podľa BPEJ do 5., 6., 7., 8. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z.z.

Vodná erózia lokálne postihuje strmšie svahy so sklonom nad 7°, ktoré sú využívané ako poľnohospodárska pôda a preto sú nedostatočne chránené vegetáciou. Vodnej erózii napomáha pôdny kryt kambizemí, ktoré sú málo odolné voči eróznej degradácii. Vodná erózia sa v riešenom území prejavuje prevažne výmoľovou eróziou a hĺbkovou korytovou eróziou vodných tokov.

V riešenom území sú na svahoch pohoria Strážovské vrchy, východne od zastavaného územia obce, evidované stabilizované zosuvy, potenciálne zosuvy, ako aj jeden aktívny zosuv.

Kontaminácia pôdy v dotknutom území nebola zisťovaná.

6. Fauna, flóra

Vegetácia

Z hľadiska fytogeografického členenia sa riešené územie nachádza v oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvode predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*) a okrese Strážovské vrchy.

Lesná vegetácia

Potenciálna prirodzená vegetácia je taká vegetácia, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu. V riešenom území sú podľa Atlasu krajiny (2002) nasledovné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie s drevinovou skladbou:

- bukové a jedľovo-bukové lesy (*F – Dentario glandulosae-Fagetum*) – táto jednotka sa nachádza na svahoch vrchoviny, okrem vrcholových častí. Patria sem spoločenstvá zmiešaných lesov, ktoré vytvára buk lesný (*Fagus sylvatica*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), jedľa biela (*Abies alba*), zubačka žliazkatá (*Dentaria glandulosa*), zubačka deväťlistá (*Dentaria enneaphyllis*).
- karpatské dubovo-hrabové lesy (*C – Carici pilosae-Carpinetum*) – nachádzajú sa v najnižšie položenej časti katastrálneho územia, v doline. Ide o spoločenstvá drevín dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaiodes*).
- bukové lesy na vápencových a dolomitových podložiach (*Fc – Cephalentero-Fagenion*) – nachádza sa na najvyššie položených vrcholoch. Ide o spoločenstvá drevín buk lesný (*Fagus sylvatica*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*), lazerník širokolistý (*Laserpitium latifolium*), jačmienka európska (*Hordelymus europaeus*), prilbovka biela (*Cephalanthera damasonium*), prilbovka červená (*Cephalanthera rubra*).

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa od prirodzenej vegetácie mierne odlišuje. Lesné plochy pokrývajú väčšinu riešeného územia a nahradené poľnohospodárskou pôdou boli len v doline a najdostupnejších svahoch. Druhovú zloženie lesa je v súčasnosti charakteristické prítomnosťou porastov buka, v menšej miere aj borovice a smreka. Hospodárske lesy majú na výmere lesa podiel 71,5%, na ochranné lesy pripadá 28,5%. Lesné plochy majú výmeru 1275 ha, t.j. 56,2% z výmery katastrálneho územia. Lesné pozemky sú zriadené v LC Opatová.

Nelesná drevinová vegetácia

Ide hlavne o rozptýlenú nelesnú drevinovú vegetáciu na trvalých trávnych porastoch, pozdĺž medzí, vo výmoľoch a v podobe sprievodných porastov vodných tokov. Na poľnohospodárskej pôde sú jej funkcie nenahraditeľné – krajinotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochranná, mikroklimatická, pufračná, hydrická, atď. Drevinová skladba je rôznorodá a závisí od polohy a nadmorskej výšky.

Líniový doprovod vodným tokom vytvárajú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *Alnus incana*), vrby (rôzne druhy rodu *Salix*), jasene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*). Veľmi dobre je vyvinutá kroviná etáž, rastie tu svíob krvavý (*Swida sanguinea*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), baza čierna (*Sambucus nigra*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*).

Bývalé pasienky a lúky, ktoré dlhšiu dobu neboli využívané, postupne zarastajú krovínami, najmä trnkou (*Prunus spinosa*), ružami (*Rosa* sp.), hlohom (*Crataegus* sp.), svíobom krvavým (*Cornus sanguinea*), zobom vtáčím (*Ligustrum vulgare*), ale aj drevinami - borovicou lesnou (*Pinus sylvestris*), hrabom obyčajným (*Carpinus betulus*), javorom poľným (*Acer campestre*), brezou previsnutou (*Betula pendula*). V súčasnosti sú neobhospodarované, niekde kosené, tvoria rôzne úhorové štádia. Zarastajú drevinami a krovínami a veľmi intenzívne sa šíri smlz kroviskový (*Calamagrostis epigejos*), metlica trstnatá (*Deschampsia caespitosa*) a ostružina ožinová (*Rubus caesius*).

Nelesná drevinová vegetácia nie je vyčlenená ako osobitný druh pozemku a je zahrnutá zväčša v rámci trvalých trávnych porastov. V grafickej časti je ako nelesná drevinová vegetácia vyznačená aj plocha lesných porastov, ktoré vznikli samovoľnou sukcesiou a nie sú súčasťou lesných pozemkov.

Trvalé trávne porasty

Trvalé trávne porasty predstavujú spoločenstvá stepného charakteru – lúky a pasienky. V riešenom území predstavujú dominantné využitie poľnohospodárskej pôdy. Vytvárajú rozsiahle plochy, členené nelesnou drevinovou vegetáciou.

Spoločenstvá stepného typu pokrývajú dostupnejšie svahy a vytvárajú aj enklávy lúk v lesných porastoch. Na hospodársky využívaných pasienkoch zväčša rastie napríklad rebríček obyčajný (*Achillea millefolium* L.), psinček tenučký (*Agrostis capillaris*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), skorocel kopijovitý

(*Plantago lanceolata*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), stoklas mäkký (*Bromus hordeaceus*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata* L.), štiav lúčny (*Rumex acetosa*).

Najväčší výskyt trvalých trávnatých porastov je v okolo zastavaného územia obce, v lokalitách Ihrište, Pod horou, Dolné kúty.

V súvislosti so zmenou dodávateľsko-odberateľských vzťahov pri zužitkovaní poľnohospodárskych produktov sa mení využívanie zeme. Kosia sa obyčajne len lúky v bezprostrednej blízkosti domov, ostatné degradujú. Nevypášané pasienky zarastajú krovinami a drevinami. Zmena lúčnych biotopov sa prejavuje ochudobnením biodiverzity, hlavne o druhy viazané na pôvodné spoločenstvá.

Trvalé trávne porasty majú výmeru 625 ha, t.j. 27,5 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Orná pôda

Orná pôda má len minoritný podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy. Nachádza sa hlavne v najnižších polohách, na svahoch s najnižším sklonom. Agrocenózy na ornej pôde vykazujú najnižšiu ekologickú hodnotu. Orná pôda má výmeru 144 ha, t.j. 6,3% z celkovej výmery riešeného územia.

Sídlná vegetácia

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, väčšinou ide o synantropnú vegetáciu. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Záhrady majú celkovú výmeru 19 ha. Žiadne väčšie plochy verejnej zelene sa v obci nenachádzajú a vzrastlá verejná zeleň nie je vzhľadom k obmedzeným priestorovým pomeroch vysadená ani pozdĺž ciest.

Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v ha (ÚHDP) za katastrálne územie Dolná Poruba

Druh pozemku	výmera v m ²
orná pôda	144
chmeľnice	0
vinice	0
záhrady	19
ovocné sady	0
trvalé trávne porasty	625
lesné pozemky	1275
vodné plochy	7
zastavané plochy a nádvoría	60
ostatné plochy	140
spolu – k.ú.	2270

Zdroj: GKÚ Bratislava kataster.skgeodesy.sk (2024)

Živočíšstvo

Podľa zoogeografického členenia (Čepelák, 1980) patrí riešené územie do živočíšneho regiónu Západné Karpaty, vnútorného obvodu, západného okrsku. Podľa terestrického biocyklu leží dotknuté územie v provincii listnatých lesov – podkarpatský úsek. Podľa limnického biocyklu patrí územie do Pontokaspickej provincie, podunajského okresu, stredoslovenskej časti (Miklós, Hrnčiarová et al. 2002).

V riešenom území sa nachádza rôznorodé prostredie, ktoré vytvára podmienky pre rôzne živočíšne druhy. Nachádzajú sa tu živočíchy viazané na listnaté a zmiešané lesy, ale aj živočíšstvo lúk, pasienkov, polí, sídiel. Viaceré druhy, ktoré sa územím bežne vyskytovali len v nedávnej minulosti, sa dnes z tohto okolia vytratil celkom, alebo sú zriedkavé.

Zoocenózy lesov charakterizujú indikačné druhy avifauny typické pre listnaté a zmiešané lesy. Sú to predovšetkým brhlík lesný (*Sitta europaea*), sojka škriekavá (*Garrulus glandarius*), holub plúžik (*Columba oenas*), kukučka jarabá (*Cuculus canorus*), sýkorka bielolícá (*Parus major*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), ďateľ veľký (*Dendrocopos major*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), pinka lesná (*Fringilla coelebs*), glezg lesný (*Coccothraustes coccothraustes*), kôrovník dlhoprstý (*Certhia familiaris*), muchárik bielokrký (*Ficedula albicollis*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), sova obyčajná (*Strix aluco*), myšiak lesný (*Buteo buteo*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), zo vzácnějších druhov vtákov ojedinele aj výr skalný (*Bubo bubo*), orešnica perlavá (*Nucifraga caryocatactes*), jariabok hôrny (*Tetrastes bonasia*). Drobné zemné cicavce v lesnom komplexe zastupuje ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*), hrdziak hôrny (*Clethrionomys glareolus*), plch veľký (*Glis glis*) a piskor obyčajný (*Sorex araneus*). Z netopierov sa vyskytuje netopier fúzatý (*Myotis mystacinus*) i ďalšie druhy, vrátane vzácného podkovára veľkého (*Rhinolophus ferrumequinum*). Z drobných cicavcov je to veverica stromová (*Sciurus vulgaris*), kuna hôrna (*Martes martes*), z väčších cicavcov srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), jeleň lesný (*Cervus elaphus*), sviňa divá (*Sus scropha*).

Zoocenózy lúk a pasienkov - z typických obyvateľov lúčnych biotopov sa z obojživelníkov vyskytujú ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), bežne sa vyskytujú tri druhy skokanov - skokan zelený (*Pelophylax esculentus*), skokan hnedý (*Rana temporaria*) a skokan štíhly (*Rana dalmatina*), pomerne hojná je salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*) a mlok obyčajný (*Triturus vulgaris*), z plazov jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*), jašterica múrová (*Lacerta muralis*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), jašterica zelená (*Lacerta viridis*), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), z vtákov v prostredí lúk loví orol krikľavý (*Aquila pomarina*), žije tu škovránok poľný (*Alauda arvensis*), strnádka žltá (*Emberiza citrinella*), strnádka lúčna (*Emberiza calandra*), Z cicavcov sa vyskytuje jež obyčajný (*Erinaceus europaeus*), bielozubka bielobruchá (*Crocidura leucodon*), krt obyčajný (*Talpa europaea*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), myška drobná (*Micromys minutus*), syseľ obyčajný (*Citellus citellus*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), lasica obyčajná (*Mustella nivalis*), jazvec obyčajný (*Meles meles*) a srnec lesný (*Capreolus capreolus*).

Technické a administratívne stavby sú prvkom v prostredí, ktoré viažu na seba synantropné druhy živočíchov – vrabca domového (*Passer domesticus*), žltochvosta domového (*Phoenicurus ochruros*), belorítky domovej (*Delichon urbica*). Z cicavcov je to krt obyčajný (*Talpa europaea*), myš domová (*Mus musculus*), potkan hnedý (*Rattus norvegicus*), jež obyčajný východoeurópsky (*Erinaceus europaeus*).

7. Krajina

Štruktúra krajinného obrazu, scenéria

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

V scenérii krajiny a v jej vizuálnom vnímaní je limitom reliéf, ktorý určuje mieru výhľadových a videných priestorov. Reliéf je členitý na malej ploche. Celkovo rozmanitosť reliéfu vytvára zaujímavý krajinný obraz územia. Je zdrojom atraktívnych scenérií a výhľadov. Z vyvýšených nezalesnených častí katastrálneho územia sú zaujímavé pohľady na obec, vrcholy Strážovských vrchov (Baske, Homôlka, Vápeč).

Svahy a vyššie položené časti na okrajoch katastrálneho územia sú pokryté lesným porastom a pasienkami. Vizuálne vnemy odlišného rázu poskytuje údolie Tepličky s koncentráciou sídelných štruktúr, ako aj lúky a pasienky na relatívne strmých svahoch.

Možno konštatovať, že v krajinnom obraze prevládajú harmonicky pôsobiace prvky prírodného charakteru. Kategóriu neutrálne pôsobiacich prvkov reprezentujú zastavané územie a do istej miery aj monokultúrne porasty hospodárskych lesov. Zastúpenie rušivo pôsobiacich prvkov je minimálne. Predstavuje ich len hospodársky dvor a koridory nadzemných elektrických vedení – z nich potenciálne rušivý vplyv má elektrické vedenie 220 kV, ktoré má byť rekonštruované na vedenie 2x400 kV.

Ekologická stabilita a ekologická významnosť

Katastrálne územie obce Dolná Poruba sa v rámci okresu Trenčín vyznačuje nadpriemernou ekologickou stabilitou. Priestor ekologicky stabilný tvorí 56,5% územia, priestor ekologicky stredne stabilný 34,5% a zvyšok pripadá na priestor ekologicky nestabilný.

Ako ekologicky významné segmenty definujeme prírodné i poloprírodné prvky, na ktoré sa viažu ekostabilizačné funkcie:

- kompaktné lesné porasty – najmä lesy, ktoré nemajú charakter monokultúr a lesné porasty v rámci chránených území SKUEV0274 Baské a SKUEV0256 Strážovské vrchy, PR Pod Homôľkou
- vodné toky vrátane brehových porastov a sprievodnej drevinovej a krovinovej vegetácie
- rozsiahlejšie záhumienky a extenzívne využívané záhrady s ovocnými stromami
- trvalé trávne porasty – lúky a pasienky s biotopmi národného a európskeho významu
- mozaikové štruktúry – trvalé trávne porasty s rozptýlenou nelesnou drevinovou vegetáciou

8. Chránené územia, ich ochranné pásma a územný systém ekologickej stability

Chránené územia

V riešenom území sa koncentrujú záujmy ochrany prírody a krajiny, ktoré reprezentujú viaceré maloplošné i veľkoplošné chránené územia:

- **Územie európskeho významu SKUEV0274 Baske** – s výmerou 4032,55 ha, zasahuje do k.ú. Omšenie, Čierna Lehota, Dolná Poruba, Krásna Ves, Slatina nad Bebravou, Slatinka nad Bebravou, Šípkov, Valaská Belá. V časti, zasahujúcej do k.ú. Dolná Poruba, platí druhý stupeň ochrany, v časti prekryvu s PR Pod Homôľkou platí 4. stupeň ochrany (v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov). Predmetom ochrany sú nasledovné biotopy: 5130 Porasty borievky obyčajnej, 6110* Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázičných substrátoch zväzu *Alyso-Sedion albi*, 6190 Dealpínske travinnobylinné porasty, 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia *Orchideaceae*), 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky, 7220* Penovcové prameniská, 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz, 8160* Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa, 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9150 Vápnomilné bukové lesy, 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy, 91H0* Teplomilné panónske dubové lesy, 91M0 Panónsko-balkánske cerové lesy. Ďalej sú predmetom ochrany živočíšne a rastlinné druhy: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), fúzač

alpský (**Rosalia alpina*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), spriadač kostihojový (**Callimorpha quadripunctaria*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), medveď hnedý (**Ursus arctos*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), poniklec prostredný (**Pulsatilla subslavica*), rak riavový (**Austropotamobius torrentium*), pimprlík bruškatý (*Vertigo moulinsiana*).

- **Územie európskeho významu SKUEV0256 Strážovské vrchy** – s výmerou 29972,983 ha, zasahuje do veľkého počtu katastrálnych území v okresoch Prievidza, Bytča, Považská Bystrica, Ilava, Púchov, Trenčín, Žilina. S riešením územím – k.ú. Dolná Poruba hraničí na severe. Predmetom ochrany sú nasledovné biotopy: 5130 Porasty borievky obyčajnej, 6110 Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alyso-Sedion albi*, 6170 Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty, 6190 Dealpínske travinnobylinné porasty, 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia *Orchideaceae*), 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpského stupňa, 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky, 7220 Penovcové prameniská, 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz, 8160 Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa, 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary, 9110 Kyslomilné bukové lesy, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9140 Javorovo-bukové horské lesy, 9150 Vápnomilné bukové lesy, 9180 Lipovo-javorové sutinové lesy, 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, 91H0 Teplomilné panónske dubové lesy, 91Q0 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy. Ďalej sú predmetom ochrany živočíšne a rastlinné druhy: prilbica tuhá moravská (*Aconitum firmum* ssp. *moravicum*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), vlk dravý (*Canis lupus*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), vydra riečna (*Lutra lutra*), ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), fuzáč alpský (*Rosalia alpina*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), pimprlík mokračový (*Vertigo angustior*), *Vertigo geyeri*
- **Chránené vtáčie územie SKCHVU028 Strážovské vrchy** – územie bolo vyhlásené za CHVÚ vyhláškou MŽP SR č. 434/2009 Z.z. CHVÚ má výmeru 58673,08 ha a zasahuje do veľkého počtu katastrálnych území v okresoch Bánovce nad Bebravou, Prievidza, Bytča, Považská Bystrica, Ilava, Púchov, Trenčín, Žilina. Účelom je zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sokola sťahovavého, výra skalného, žlny sivej, orla skalného, bociana čierneho, včelára lesného, tetra hlucháňa, kuvika

kapcavého, lelka lesného, chriašteľa poľného, ďatľa čierneho, ďatľa bielochrbtého, jariabka hôrneho, penice jarabej, ďatľa prostredného, muchárika červenohrdlého, muchárika bieločrkého, strakoša červenochrbtého, strakoša sivého, prepelice poľnej, krutihlava hnedého, prhlaviara čiernohlavého, hrdličky poľnej, žltouchvosta lesného a muchára sivého.

- **Prírodná rezervácia (PR) Pod Homôľkou** – na území PR platí 4. stupeň územnej ochrany (v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov). Ochranné pásmo PR je do vzdialenosti 100 m smerom von od hranice chráneného územia a platí v ňom 3. stupeň ochrany. Vyhlásená bola v roku 1988 na ploche 7,6076 ha. Predmetom ochrany sú chránené a ohrozené druhy rastlín v lúčnych ekosystémoch Strážovských vrchov. Významná je populácia žltohlavu najvyššieho (*Trollius altissimus*).
- **Chránená krajinná oblasť (CHKO) Strážovské vrchy** – bola vyhlásená v roku 1989 na rozlohe 30 979 ha za účelom zabezpečenia ochrany a racionálneho využívania najzachovalejších častí prírodného prostredia Strážovských a Súľovských vrchov. Platí tu 2. stupeň územnej ochrany.
- **Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Strážovské vrchy** – celé riešené územie je súčasťou chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd – CHVO Strážovské vrchy s celkovou výmerou 757 km²

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne chránené stromy ani žiadne významné mokrade.

Žiadne nové územia sa nenavrhujú na vyhlásenie za chránené územia ani z územného plánu VÚC Trenčianskeho kraja nevyplývajú pre riešené územie žiadne nové návrhy ochrany prírody a krajiny.

Územný systém ekologickej stability

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. V riešenom území je cieľom návrhu prvkov ÚSES miestneho významu posilniť pôsobenie regionálnych biocentier a biokoridorov na okolitú krajinu, predovšetkým južnú časť riešeného územia, ktorá sa vyznačuje nižším stupňom ekologickej stability.

Prvky nadregionálneho ÚSES boli charakterizované v Genereli nadregionálneho ÚSES SR. V nadväznosti na tento dokument boli vypracované Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) pre všetky okresy Slovenska, vrátane RÚSES okresu Trenčín (2013). Podľa tohto dokumentu do riešeného územia zasahujú viaceré biocentrá a biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu. Návrh týchto prvkov bol premietnutý do ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Z ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a RÚSES okresu Trenčín bol prevzatý návrh biocentier regionálneho významu:

- **RBc 34 Žihľavník-Baske** – rozsiahle biocentrum regionálneho významu zasahuje do riešeného územia z juhu. Jej jadrom je PR Žihľavník / ÚEV Baske. Nachádza sa na zalesnených svahoch. Potenciálne sa navrhuje ako nadregionálne biocentrum.
- **RBc 36 Pod Homôľkou** – biocentrum regionálneho významu obklopuje zastavané územie obce z východu a siaha až po hranicu katastrálneho územia. Zahŕňa chránené územia ÚEV Baske a PR Pod Homôľkou.

K hraniciam riešeného územia (zo severu) ďalej siahajú biocentrum nadregionálneho významu NBc6 Vápeč a biocentrum regionálneho významu RBc19 Slopský vrch – Hoľazne – Beňova skala, RBc67 Trtavka, RBc68 Kóta 878,2.

Biocentrá regionálneho a nadregionálneho významu predstavujú kostru ekologickej stability regiónu, na ktorú sa viažu prvky ekologickej stability miestneho významu. Pokrývajú väčšinu riešeného územia, preto nie je potrebné navrhovať biocentrá miestneho významu.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Z ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja bol prevzatý návrh biokoridorov nadregionálneho a regionálneho významu:

- **NBk Žihľavník-Baske – Pod Homôľkou** – nadregionálny biokoridor krátkym úsekom prepája biocentrá Žihľavník-Baske a Pod Homôľkou.
- **RBk Vápeč - Slopský vrch – Hoľazne – Beňova skala** – regionálny biokoridor vedie v krátkom úseku po severnej hranici k.ú. Dolná Poruba, pričom spája biocentrum Vápeč s biocentrom RBc19. Stresovým faktorom je križovanie cesty II. triedy.

V tangenciálnej polohe s východným okrajom riešeného územia, v nadväznosti na biocentrum RBc 36 Pod Homôľkou, je navrhovaný biokoridor nadregionálneho významu. Je vedený cez k.ú. Valaská Belá.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku by mal byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu.

Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhuje biokoridor:

- **MBk1 Teplička** – prevažne hydrický biokoridor miestneho významu, kopíruje tok Tepličky. Tok tečie prevažne v upravenom koryte so slabo vyvinutými brehovými porastmi. Stresovým faktorom je prechod zastavaným územím obce Dolná Poruba v dĺžke takmer 5 km.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tlmiť negatívne ekologické pôsobenie devastáčnych činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nižšou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou. Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- sprievodná vegetácia poľných ciest, líniová zeleň v erózných ryhách na poľnohospodárskej pôde a na hraniciach pôdnych celkov
- drobné vodné toky so sprievodnou vegetáciou, ktoré nie sú zaradené medzi biokoridory miestneho významu
- trvalé trávne porasty – lúky a pasienky
- štruktúry nelesnej drevinovej vegetácie na poľnohospodárskej pôde

9. Obyvateľstvo

Demografické údaje

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Od 2. polovice 19. storočia miestna populácia zaznamenávala pomerne výrazný rast. Maximum dosiahla v roku 1970, kedy mala obec až 1376 obyvateľov. V rokoch 1880 – 1970 sa počet obyvateľov obce zdvojnásobil (z úrovne 685 obyvateľov). Od 70. rokov 20. storočia počet obyvateľov výrazne klesol, pričom najväčší pokles bol zaznamenaný v 80. rokoch. Tento vývoj bol spôsobený sťahovaním obyvateľov do miest (urbanizáciou) za podpory masívnej bytovej výstavby a tiež preferovaním rozvoja strediskových obcí. Početnosť miestnej populácie do roku 1970 poklesla o viac ako 40%. Len v poslednej dekáde sa ukazujú náznaky stabilizácie. Počet obyvateľov sa v rokoch 2012 – 2021 pohyboval v úzkom rozmedzí od 787 do 803 obyvateľov. K 31. 12. 2024 mala obec Dolná Poruba 794 obyvateľov.

Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2021

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	753
1880	685
1890	720
1900	746
1910	867
1921	895
1930	1022
1940	1074
1948	1097
1961	1278
1970	1326
1980	1220
1991	944
2001	865
2011	808
2021	791

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Počet obyvateľov sa v posledných rokoch stabilizoval len vďaka migračným prírastkom. Migračná bilancia obce bola v sledovanom 10-ročnom období rokov 2015 – 2024 výrazne pozitívna – 133 : 99 obyvateľov v prospech prisťahovaných. Obec by mohla v budúcnosti aj naďalej profitovať z trendu sťahovania obyvateľov z miest na vidiek. Tento trend je najsilnejší v bezprostrednej blízkosti miest, pričom jeho základným predpokladom je dobrá dopravná dostupnosť a kvalitnejšie životné prostredie. V sledovanom období došlo k výraznému prirodzenému úbytku (v pomere 62 narodených : 103 zomretých). Pokles miery natality je dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredoeurópskom priestore.

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2021 dosahoval hodnotu 94,8 a oproti roku 2011 ostal bez zmeny (94). Podľa všeobecnej interpretácie hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o stagnujúci až mierne regresívny typ populácie.

V budúcnosti do roku 2040 sa prognózuje pokračovanie rastu počtu obyvateľov k úrovni 1000 – 1100 obyvateľov. Skutočný potenciál obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od globálnych vývojových tendencií a lokalizačných faktorov, investičnej aktivity súkromného sektora, ale tiež od samotnej obce, jej rozvojovej politiky, udržania a zlepšenia kvality života v obci, ponuky služieb v obci, odstránenia deficitov infraštruktúry.

Z hľadiska priestorového rozloženia populácie v riešenom území je v súčasnosti väčšina obyvateľstva (56,6%) sústredená v časti Dolná Poruba, zvyšok obyvateľstva pripadá na sídelné jednotky Bežákovci (20,3%) a Suchovci (23,1%).

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

	SODB 2011	SODB 2021
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	808	791
z toho muži	416	418
z toho ženy	392	373
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	125	110
Počet obyvateľov v produktívnom veku	550	565
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	133	116

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, 2021

Vývoj počtu obyvateľov, narodených, zomretých, prihlásených a odhlásených

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Počet obyvateľov k 31.12.
2015	4	10	9	4	787
2016	4	6	15	9	791
2017	9	3	12	12	797
2018	9	11	16	8	803
2019	9	19	16	10	799
2020	5	10	10	16	788
2021	7	12	11	8	789
2022	5	11	7	12	778
2023	8	6	19	10	789
2024	2	15	18	10	794
Spolu	62	103	133	99	

Zdroj: ŠÚSR

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2021 tvoria 98,8% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou).

Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	česká	iná	nezistená
	768	5	6	12

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva homogénna. 85,3% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi. Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené. Miera religiozity dosahuje nadpriemerné hodnoty. Bez vyznania bolo 10,3% obyvateľov.

Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	iné	bez vyznania	nezistené
	673	19	81	18

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti priemerný potenciál ekonomickej produktivity. Podiel pracujúcich (okrem dôchodcov) predstavuje 48%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bolo od najstarších čias poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo. V dôsledku reštrukturalizácie hospodárstva klesol počet pracovníkov v týchto odvetviach. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v terciárnom sektore. Relatívne nízky je podiel zamestnancov primárneho sektora (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo).

V obci je v súčasnosti vytvorených do 50 pracovných miest. Zo zamestnanej zložky ekonomicky aktívneho obyvateľstva väčšina (86,2%) odchádza za prácou a štúdiom do okolitých miest, najmä do Trenčína a Trenčianskych Teplíc. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Údaje o aktivitách a infraštruktúre

Občianska vybavenosť je čiastočne vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti. Zariadenia občianskej vybavenosti sú lokalizované pri ceste III/1893. Nekomerčnú občiansku vybavenosť reprezentuje základná škola s materskou školou, kultúrny dom, obecny úrad, obecná knižnica, pošta, rímskokatolícky kostol, cintorín s domom smútku. Cintorín (situovaný v centrálnej časti obce) nemá dostatočnú priestorovú rezervu pre pochovávanie. Základná škola pre 1-9. ročník má 7 tried a je vybavená telocvičňou, školskou klubovňou; školská jedáleň je v materskej škole. Materská škola má dve triedy. V obci je od roku 2006 súkromná základná umelecká škola (SZUŠ) Omšenie, elokované pracovisko Dolná Poruba. V obci nie sú žiadne zdravotnícke zariadenia ani zariadenia sociálnych služieb. Obyvatelia využívajú služby zdravotníckych zariadení v okolitých mestách. Zo zariadení komerčnej občianskej vybavenosti sú v obci dve maloobchodné

predajne potravín a zmiešaného tovaru (v centrálnej časti obce a v časti Suchovci), pohostinské zariadenie. Živnostníci poskytujú drobné služby pre obyvateľstvo – kaderníctvo, stolárstvo, elektroinštalácie.

Sekundárny sektor (priemyselná, resp. nepoľnohospodárska výroba) nie je výraznejšie zastúpený a je zameraný na spracovanie produkcie primárneho sektora. V obci je pekárň, pestovateľská pálenica a píla / spracovanie dreva. Dominantnú výrobnú aktivitu predstavuje primárny sektor – poľnohospodárska výroba a lesné hospodárstvo. Riešené územie patrí do pšenično-zemiakársko-jačmennej oblasti. Väčšinu poľnohospodárskej pôdy obhospodaruje ŽIHLAVNÍK, s.r.o. Omšenie. Hospodársky dvor má situovaný na západnom okraji katastrálneho územia, hlavný hospodársky dvor má v k.ú. Omšenie.

Okolie Trenčianskych Teplíc predstavuje významné rekreačné územie. Blízkosť kúpeľného mesta je výhodou z hľadiska ponuky kúpeľných, gastronomických, športových či kultúrnych služieb. Podľa ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja sa osobitne v obci Dolná Poruba odporúča podporovať rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky. Obec Dolná Poruba je z hľadiska rozvoja cestovného ruchu situovaná v atraktívnom prostredí. Vyznačené sú pešie turistické trasy na chatu Homôlka, sedlo Košariská, Baské. Samostatné cyklistické trasy nie sú vybudované. Vyznačená je cyklistická trasa č. 5301 Trenčianska Teplá – Homôlka – Valaská Belá (Belianska spojka), ktorá ďalej pokračuje po ceste II. triedy, čo je nevyhovujúce riešenie. V rekreačnej oblasti Homôlka je lyžiarske stredisko, s tromi vlekmí a celkovou dĺžkou zjazdoviek 850 m. Je tu tiež poľovný revír. Pre účely chalupárskej rekreácie sa využíva časť staršieho bytového fondu v obci. Pre športové aktivity obyvateľov obce sa využíva športový areál TJ Slovan Dolná Poruba, situovaný na západnom okraji obce. Športový areál tvorí futbalové ihrisko s prevádzkovými budovami a tribúnami. V rámci školskej infraštruktúry je vybudovaná telocvičňa. Pri materskej škole je tiež detské ihrisko.

Údaje o infraštruktúre zásobovania pitnou vodou sú v kapitole B.I.2 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre zásobovania elektrickou energiou a zemným plynom sú v kapitole B.I.4 tejto správy.

Údaje o dopravnej infraštruktúre sú v kapitole B.I.5 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre odkanalizovania a čistenia splaškových vôd sú v kapitole B.II.2 tejto správy.

Údaje o odpadovom hospodárstve sú v kapitole B.II.3 tejto správy.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické lokality

Katastrálne územie obce Dolná Poruba ani jeho časti neboli vyhlásené za pamiatkovo chránené územie. Na území obce Dolná Poruba sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF).

Nachádzajú sa tu však pamiatky s historickými a kultúrnymi hodnotami:

- kostol sv. Martina z roku 1790
- kaplnka Panny Márie Lurdskej z roku 1912
- pamätník neznámych vojakov z roku 1973

V katastrálnom území obce Dolná Poruba nie sú evidované archeologické nálezy a náleziská.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V riešenom území sa paleontologické náleziská nevyskytujú a v súvislosti s poznatkami o geologickej stavbe sa ani nepredpokladajú. Nenachádzajú sa tu žiadne významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia

V dotknutom území sa nevyskytujú iné zdroje znečistenia.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

V riešenom území sa vyskytujú environmentálne problémy, ktoré je možné rozdeliť do nasledujúcich kategórií:

- problémy ohrozenia prvkov ÚSES – najmä v dôsledku konfliktov prvkov ÚSES a ekologicky významných segmentov krajiny so stresovými javmi a zdrojmi. Funkčnosť biokoridorov ohrozujú strety so stresovými faktormi – najmä prechod zastavaným územím obce a križovanie dopravných koridorov - cesty II. a III. triedy, ako aj elektrických vedení VN. Plošným ohrozením funkčnosti existujúcich i potenciálnych (navrhovaných) prvkov ÚSES je poľnohospodárska výroba a hlavne lesné hospodárstvo.
- problémy ohrozenia prírodných zdrojov – ohrozenie kvality pôdy, povrchových a podzemných vôd vzniká v dôsledku znečistenia z priesakov nevyhovujúcich žúmp do podzemnej vody a vodných tokov, imisný spád z diaľkových prenosov.
- problémy ohrozenia ekologickej stability územia – ohrozením biologickej diverzity je sporadický prienik invázných drevín a rastlín – okolo potoka Teplička a na ruderalizovaných miestach je rozšírený pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*); lesné monokultúry majú nižšiu ekologickú stabilitu aj v dôsledku vysádzania nepôvodných drevín (borovica, smrek)

- problémy ohrozenia životného prostredia – týkajú sa predovšetkým obytného územia obce a kontaktných polôh. Ohrozujúcim faktorom je riziko vzniku devastovaných plôch v zastavanom území alebo v jeho bezprostrednom okolí. Problémom je aj spaľovanie biologického odpadu zo záhrad namiesto kompostovania. Najvýznamnejším ohrozujúcim faktorom sú netesné žumpy a úniky splaškových vôd, resp. ich zámerné vypúšťanie do podlažia, nakoľko tu nie je vybudovaná splašková kanalizácia.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

1. Vplyvy na obyvateľstvo

Návrh územného plánu obce Dolná Poruba nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi.

V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych ciest. Návrhy investícií do nemotorovej dopravy – výstavba chodníkov pre chodcov ako súčasť miestnych ciest, ako aj cyklistických trás - budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky. Vybudovanie regionálnej cyklistickej trasy pozdĺž Hrona bude mať veľký prínos pre rozvoj cestovného ruchu.

V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhované rozšírenie vodovodu a vybudovanie splaškovej kanalizácie pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. V navrhovaných rozvojových plochách teda kvalitu bývania zabezpečí ich napojenie na inžinierske siete – verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v hodnotenej ÚPD stanovená požiadavka osobitných stavebných opatrení pri výstavbe obytných budov na území so stredným radónovým rizikom podľa príslušnej legislatívy.

Návrhy zamerané na zvýšenie ekologickej stability nebudú mať len pozitívne environmentálne dopady, ale ich nepriamym vplyvom je potenciál priniesť zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Počíta sa s výsadbou pásov alebo línii izolačnej zelene na rozhraní obytného územia a poľnohospodárskej pôdy, ako aj na rozhraní jednotlivých urbanistických funkcií.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2040 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu predpokladá zvýšenie počtu obyvateľov na 1012, čo predstavuje nárast o 218 obyvateľov. V prípade prisťahovania nových obyvateľov dôjde následne k zmene sociálnej a demografickej štruktúry miestnej populácie – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov, zvýšeniu podielu domácností so strednými príjmami. Táto zmena bude mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a postupný a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení regulatívov pre jednotlivé priestorovo-funkčné celky, s presným určením základného druhu funkčného

využívania, prípustného druhu funkčného využívania, ako aj neprípustného druhu funkčného využívania. Tým možno vylúčiť vzájomné kolízie jednotlivých druhov funkčného využívania a súvisiace negatívne externality.

Pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať návrh revitalizácie a dobudovania centrálnych častí obce, vrátane úpravy a dotvorenia verejných priestranstiev, doplnenia verejnej zelene a oddychových plôch, a to aj v nových rozvojových plochách. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejným priestranstvám a podporiť súdržnosť miestnej komunity.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad.

V riešenom území sú na svahoch pohoria Strážovské vrchy, východne od zastavaného územia obce, evidované stabilizované zosuvy, potenciálne zosuvy, ako aj jeden aktívny zosuv. Navrhovaná zástavba je situovaná mimo zosuvných území. Regulatívy záväznej časti požadujú prípadnú výstavbu na území s výskytom stabilizovaných a potenciálnych zosuvov podmieniť uskutočnením inžinierskegeologického prieskumu. Ďalej, v rámci navrhovaných opatrení sa odporúča stabilizácia (potenciálnych) svahových pohybov úpravou vodného režimu a výsadbou vegetácie, čo možno považovať za pozitívny vplyv.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery.

Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest. Tieto opatrenia sú však významnejšie z hľadiska vplyvov na pôdu, biotopy a krajinu a sú preto primárne zaradené v týchto podkapitolách.

4. Vplyvy na ovzdušie

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii nepočíta s novými plochami výroby a teda ani so vznikom stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Pre výrobné územie sa však zakotvuje záväzný regulatív, že je potrebné vylúčiť prevádzky s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie.

Potenciálne pozitívny nepriamy vplyv na ovzdušie v obci môžu mať ekostabilizačné opatrenia týkajúce sa sídelnej zelene.

5. Vplyvy na vodné pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území. Nedôjde ani k negatívnym vplyvom na miestne vodné zdroje a ich ochranné pásma.

Nové rozvojové plochy sú situované v dostatočnej vzdialenosti od vodných tokov. Špecifické krajinnookologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny sú obsiahnuté v rámci koncepcie starostlivosti o životné prostredie (v kap. 2.13 hodnotenej ÚPD).

Ďalšie navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o návrh vybudovania splaškovej kanalizácie s riešením čistenia odpadových vôd.

6. Vplyvy na pôdu

Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou. Táto skupina opatrení predstavuje pozitívne vplyvy na pôdu.

Za jediný nepriamy negatívny vplyv na pôdu možno považovať záber pôdy. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu v relatívne malom rozsahu. Celková plocha navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy je 13,1741 ha, z toho na zastavané územie pripadá 4,9046 ha a mimo zastavaného územia obce sa zaberie len 8,2695 ha poľnohospodárskej pôdy.

Zábery poľnohospodárskej pôdy sú navrhované prevažne na pôde najnižšej 9. skupiny kvality, zábery pôdy 1. - 4. skupiny kvality sa nenavrhujú.

7. Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy

Spoločenstvá flóry a fauny sa viažu aj na plochy vymedzené ako biocentrá a biokoridory, chránené územia a do týchto plôch činnosti a stavby podľa návrhu hodnotenej ÚPD nezasahujú. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Návrh rozvojových plôch pre výstavbu bol optimalizovaný s cieľom vylúčenia, resp. minimalizácie zásahov do významných biotopov.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia. Ekostabilizačné opatrenia sú uvedené aj v kap. IV tejto správy a možno ich považovať za pozitívne priame vplyvy. Za účelom zachovania zelene v rámci

zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch (regulatív zastavanosti) a minimálny podiel zelene (regulatív vegetačných plôch).

8. Vplyvy na krajinu

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok.

Krajinný obraz len minimálne pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru, pričom dôraz je na využitie priestorových rezerv v zastavanom území obce. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. Účelom tohto opatrenia je zachovanie tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny. Predstavuje nepriamy pozitívny vplyv na krajinu, vrátane sídelnej krajiny a súčasne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt.

9. Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES

V riešenom území sa nachádzajú viaceré chránené územia, ktoré pokrývajú väčšinu katastrálneho územia obce. Napriek tomu žiadna z navrhovaných rozvojových plôch ani iné stavebné návrhy do chránených území nezasahujú. Možno preto konštatovať nulové vplyvy na chránené územia.

V územnoplánovacej dokumentácii sú navrhnuté prvky územného systému ekologickej stability miestnej úrovne (MÚSES), pričom navrhované riešenie tieto prvky v plnej miere rešpektuje. Na plochách biokoridorov, biocentier RÚSES nie je navrhovaná nová výstavba ani sa tu neplánujú iné zásahy.

Pri umiestňovaní novej zástavby, osobitne rozvojových plôch pre bývanie, boli plne rešpektované ochranné pásma existujúcich stavieb a činností:

- cestné ochranné pásma – ciest II. a III. triedy
- ochranné pásma technického vybavenia – vymedzené ochranné pásma v riešenom území majú elektrické vedenia (veľmi) vysokého napätia, elektrické stanice, vodovodné a kanalizačné potrubia
- ochranné pásma vodných tokov
- ochranné pásma vodárenských zdrojov, prírodných liečivých zdrojov
- ochranné pásmo lesa

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Hodnotená ÚPD zdôrazňuje potrebu rešpektovať vidiecky charakter zástavby, najmä jej výškovú hladinu a urbanistickú mierku jednotlivých objektov. Rešpektované sú pamiatky s

historickými a kultúrnymi hodnotami, aj požiadavky z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk.

Za účelom udržania pôvodného vidieckeho charakteru zástavby sa stanovuje záväzný regulatív maximálnej výšky zástavby. Uvedené návrhy a regulatívy by mohli mať mierne pozitívne nepriame vplyvy.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Realizácia stavieb a činností podľa návrhu územného plánu obce Dolná Poruba nevyvolá žiadne vplyvy tohto druhu.

12. Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy navrhovaných činností a stavieb podľa návrhu územného plánu obce Dolná Poruba neboli zistené.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Hodnotenie významnosti predpokladaných vplyvov bolo uskutočnené s použitím bodovej stupnice hodnotenia od 0 do 5. Najvyššej bodovej hodnote (5) zodpovedá veľmi významný vplyv, ktorý má dosah presahujúci lokálnu úroveň alebo ovplyvňuje najzraniteľnejšie zložky životného prostredia. Najnižšia bodová hodnota (0) zodpovedá absencii akéhokoľvek vplyvu.

Predmetom hodnotenia boli vplyvy uvedené v kapitole III., podkapitolách 1.-12. tejto správy o hodnotení. Spomedzi uvádzaných vplyvov sa ani v jednej kategórii nepredpokladajú významnejšie vplyvy, t.j. vplyvy s bodovým hodnotením 3–5. Všetky predpokladané vplyvy možno považovať za nevýznamné alebo málo významné, čo zodpovedá bodovému hodnoteniu 1 alebo 2.

Uvedené vplyvy v tejto fáze spracovania dokumentácie zväčša nie je možné vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi, nakoľko prevažujú nepriame vplyvy. Konkrétne návrhy investičných projektov možno stotožniť s priamymi vplyvmi, potenciálne dopady stanovených regulatívov klasifikujeme ako nepriame vplyvy. Nasledovné hodnotenie vplyvov podľa významnosti možno preto považovať len za orientačné.

Súhrnné hodnotenie očakávaných vplyvov na životné prostredie podľa významnosti

Skupina vplyvov	Druh vplyvu	Významnosť
Vplyvy na obyvateľstvo	pozitívny nepriamy	2
Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	-	~0
Vplyvy na klimatické pomery	-	~0
Vplyvy na ovzdušie	pozitívny priamy pozitívny nepriamy	1 0-1
Vplyvy na vodné pomery	pozitívny priamy	1

Vplyvy na pôdu	pozitívny priamy negatívny priamy	1 1
Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na krajinu	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES	pozitívny nepriamy	0-1
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	-	0
Iné vplyvy	-	0

Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, najmä:

- Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 411/2012 Z.z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Opatrenia na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb sú súčasťou smerných a záväzných regulatívov podľa návrhu územného plánu obce Dolná Poruba. Účelom väčšiny navrhovaných opatrení je eliminovať súčasné environmentálne problémy. Nakoľko sa v riešenom území nepredpokladá lokalizácia zámerov s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie, nie sú kompenzačné opatrenia vo väčšom rozsahu nutné. Všetky navrhované zámery sú naplánované mimo prvkov územného systému ekologickej stability.

Prehľad navrhovaných opatrení, relevantných z hľadiska životného prostredia a zdravia obyvateľstva:

1. Opatrenia na zabezpečenie biodiverzity ekosystémov

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- zachovať a revitalizovať nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s platnou legislatívou
- zachovať a revitalizovať meandre vodných tokov, za účelom zvýšenia inundačnej a retenčnej kapacity tokov a tradičných krajinárskych štruktúr
- obmedziť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- obnoviť extenzívne využívanie zarastajúcich lúk a pasienkov s ich kosením a vypásaním až po ich okraj
- zachovať biodiverzitu lúčnych ekosystémov a obmedziť sukcesný proces (zarastanie náletovými drevinami)

2. Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability

- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20 m

3. Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov
- realizovať vodozádržné úpravy na drobných vodných tokoch na zachytávanie a retenciu prívalových vôd, napr. poldre, hrádzky
- uplatňovať agrotechnické opatrenia pri obrábaní poľnohospodárskej pôdy na zamedzenie vodnej erózie
- preferovať extenzívne hospodárenie na enklávach poľnohospodárskej pôdy obkolesených lesnými porastmi
- živočíšnu výrobu orientovať na pasienkársky chov oviec a hovädzieho dobytku
- rozšíriť výmeru ochranných lesov (nielen pre zachovanie biodiverzity územia a zamedzenie nadmernej exploatacie lesov, ale tiež pre elimináciu vodnej erózie)
- stabilizovať (potenciálne) svahové pohyby úpravou vodného režimu a výsadbou vegetácie

4. Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva

- revitalizovať existujúcu líniovú zeleň a vysadiť novú líniovú zeleň pozdĺž účelových a poľných ciest
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene okolo, resp. v rámci výrobných areálov, najmä v kontakte s obytným územím
- netolerovať v území zaburinené plochy, ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; ladom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilniť ekologickú osvetu medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia
- vybudovať splaškovú kanalizáciu v obci s čistením odpadových vôd
- dobudovať systém dažďových rigolov v zastavanom území obce, so vsakovaním dažďovej vody
- zabezpečovať kompostovanie biologického odpadu
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podlažia, ako aj rešpektovať platnú legislatívu v oblasti radiačnej ochrany

5. Opatrenia na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov, s ohľadom na odvrátenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy

- realizovať doplnenie a dotvorenie plôch verejnej zelene
- upraviť zelené pásy a predzáhradky pozdĺž ciest v zastavanom území obce

- postupne nahradiť alergénne dreviny, ako aj kompozične a krajinársky nevhodné dreviny vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce
- vysadiť aspoň jednostrannú líniovú (alejovú) zeleň na hlavných obslužných cestách v navrhovaných obytných uliciach
- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre obce a v rámci navrhovaných rozvojových plôch
- využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre
- vysádzať vetrolamy, živé ploty v sídle a na jeho okrajoch
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom území obce a v jeho navrhovanom rozšírení
- preferovať renaturáciu a ochranu tokov, opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody a zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach

Viacere z navrhovaných adaptačných opatrení prispejú k naplneniu cieľov Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Z hľadiska posúdenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné.

V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pre potreby hodnotenia bol zostavený katalóg kritérií, ktoré sú relevantné pri hodnotení urbanistickej koncepcie a jej dopadov na životné prostredie. Váha (dôležitosť) jednotlivých kritérií v prípade posudzovania hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebola stanovená. Zvolené kritériá boli zoskupené do troch skupín:

- krajinno-ekologické kritériá:
 - ochrana / rešpektovanie ekologicky významných segmentov krajiny, vrátane chránených území
 - kvalita a úroveň ochrany prírodných zdrojov – ovzdušia, vody, pôdy
 - prispôsobenie koncepcie rozvoja topografickým podmienkam a ďalším prírodným limitom
 - ekologická stabilita územia a vytvorenie funkčného územného systému ekologickej stability
 - zastúpenie prírodných prvkov v zastavanom území
 - dostupnosť a rozsah verejnej zelene
 - optimalizácia urbanistických štruktúr z hľadiska mikroklimatických podmienok
 - využitie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie
- socio-ekonomické kritériá
 - bezpečnosť dopravy
 - implementácia udržateľných druhov dopravy
 - pokrytie územia verejnou dopravou
 - podiel obyvateľov napojených na vodovod a kanalizáciu
 - počet pracovných miest
 - dostupnosť základnej občianskej vybavenosti
 - príležitosti pre rekreačno-športové aktivity
 - rešpektovanie historického dedičstva a hodnôt reprezentujúcich kultúrnu kontinuitu a identitu
- technicko-ekonomické kritériá
 - realizovateľnosť koncepcie – väzba na konkrétne investičné zámery
 - efektívnosť riešenia technickej infraštruktúry
 - efektívnosť dopravnej siete

- hustota obyvateľov v zastavanom území

2. Porovnanie variantov

Obec Dolná Poruba spadá do kategórie sídiel s menej ako 2 000 obyvateľmi, preto podľa § 21 ods. 2 stavebného zákona variantný koncept netreba spracovať a spracúva sa invariantný návrh územného plánu obce. Rozlíšený je preto len samotný návrh (návrhový variant) a nulový variant.

Nulový variant (variant „0“) predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia – katastrálneho územia obce Dolná Poruba v rozsahu dnešného zastavaného územia obce. Je tiež ekvivalentom stavu bez platného územného plánu. To by pre obec znamenalo, že nebude mať dokument s právnou záväznosťou, ktorý by koncepčne usmerňoval a koordinoval činnosti na území obce a účinne zamedzil environmentálne neprijateľné zámery a činnosti. Rozvoj v obci by sa nezastavil, ale jeho rizikom by bola nekonceptnosť a vznik funkčno-prevádzkových kolízií.

Ďalší variant predstavuje samotný návrh riešenia - variant „1“ (návrhový variant). Za predpokladu realizácie návrhov obsiahnutých v územnoplánovacej dokumentácii budú eliminované existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy, čím sa znížia negatívne vplyvy na životné prostredie obce, jej obyvateľov, ako aj na prírodné prostredie. Navrhované riešenie počíta s vyváženým rozvojom územia. Prináša návrh miestneho územného systému ekologickej stability a ďalších ekostabilizačných opatrení pre celé katastrálne územie obce. Prispieva k zachovaniu scenérie krajiny a kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

V hodnotenej ÚPD sa vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu vytvárajú podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Pri návrhu rozmiestnenia nových plôch pre výstavbu boli okrem funkčno-prevádzkových a kompozičných aspektov zohľadnené aj požiadavky ochrany poľnohospodárskej pôdy, ochranné pásma, zosuvy, chránené územia a ďalšie územno-technické limity.

V rámci zastavaného územia je prípustná intenzifikácia využitia v rámci príslušných priestorovo-funkčných celkov s predpokladom lokalizácie zástavby, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Žiaduce je dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie. Predpokladá sa tiež postupná reštrukturalizácia zástavby v centrálnej časti obce doplnením nových zariadení občianskej vybavenosti, vrátane komerčných prevádzok obchodu a služieb.

Nové rozvojové plochy pre obytnú funkciu sú rozmiestnené pomerne rovnomerne v jednotlivých častiach obce. Mimo zastavaného územia obce sa navrhujú rozvojové plochy č. 1 - 8 so súhrnnou kapacitou 81 b.j., pričom rozvojové plochy č. 3 a 7 čiastočne zasahujú aj do zastavaného územia. Okrem toho boli v rozptyle identifikované viaceré jednotlivé alebo združené prieluky v uličnej zástavbe (bez číselného označenia). Rozvojové plochy č. 1 a 5 sú určené pre výstavbu bytových domov, v ostatných je možná len výstavba rodinných domov. Bytové domy je možné umiestniť aj k existujúcemu bytovému domu v školskom areáli.

Celková kapacita navrhovaných plôch bývania predstavuje 111 bytových jednotiek. Predpokladá sa pokračovanie trendu znižovania obložnosti bytového fondu až na úroveň 2,9. Návrhový počet obyvateľov je vypočítaný ako súčet súčasného počtu obývaných bytov na trvalý pobyt a navrhovaného počtu bytov násobený predpokladanou obložnosťou: $(238 + 111) \times 2,9 = 1012$.

Rekapitulácia prírastku bytového fondu

Lokalita / číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Etapa
1	24	I.
2	6	II.
3	28	II.
4	2	I.
5	6	I.
6	3	I.
7	8	I.
8	4	I.
prieluky	30	I., II.
Spolu	111	

Plochy výroby a podnikateľských aktivít sa nachádzajú vo viacerých areáloch, s možnosťou ďalšej intenzifikácie, avšak bez predpokladu ďalšieho rozširovania. Nové plochy pre výrobu sa nenavrhujú. Výrobné aktivity by sa mali realizovať, resp. rozširovať v rámci existujúcich výrobných areálov. Navrhovaná plocha výrobného územia – rozvojová plocha č. 9 je určená výhradne pre zriadenie zberného dvora a kompostoviska.

Odporúča sa rozvíjať rekreačný potenciál obce, založený primárne na agroturistike, cykloturistike, pešej turistike, chalupárskej rekreácii, prípadne zimných športoch.

Pre účely chalupárskej rekreácie sa využíva časť staršieho bytového fondu v obci. Sú tu aj menšie zoskupenia záhradných a rekreačných chatiek. Pre individuálnu chatovú rekreáciu, resp. záhradkársku osadu sa navrhuje nová rozvojová plocha č. 11, na severnom okraji obce. Jej kapacita je cca 8 chatiek.

Pre športové aktivity obyvateľov obce sa využívajú športový areál, situovaný na západnom okraji obce. Vhodná je modernizácia a dobudovanie, doplnenie ďalších športovísk, viacúčelového ihriska. V okrajovej časti športového areálu sa počíta so zriadením amfiteátra.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Nové zariadenia občianskej vybavenosti celoobecného významu sa odporúča lokalizovať predovšetkým do centrálnej časti obce. Toto územie má najväčší potenciál transformácie na polyfunkčné (zmiešané) územie a súčasne je dobre dostupné pre väčšinu obyvateľov obce. Zariadenie sociálnych služieb pre seniorov sa odporúča umiestniť do navrhovanej rozvojovej plochy č. 1 na východnom okraji obce, určenej primárne pre výstavbu bytových domov, prípadne do existujúceho školského areálu.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúce vzájomné ovplyvňovanie jednotlivých urbanistických funkcií. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch (regulatív zastavanosti) a minimálny podiel zelene (regulatív vegetačných plôch). Regulácia maximálnej výšky zástavby a navrhované zásady priestorového usporiadania prispievajú k zachovaniu tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny, ako aj k zachovaniu kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

Návrh územného plánu obce Dolná Poruba predpokladá odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa vybudovanie splaškovej kanalizácie, ako aj napojenie nových rozvojových plôch na inžinierske siete, vybudovanie nových miestnych ciest s chodníkmi, cyklistických trás.

V porovnaní s nulovým variantom sa v návrhovom variante predpokladá vyššia intenzita rozvoja v istých lokalitách, preto môže byť pôsobenie niektorých vplyvov spojených s novou výstavbou výraznejšie. Nulový variant však nerieši odstránenie existujúcich deficitov a environmentálnych problémov. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie, spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov, nevytvárajú takú antropogénnu záťaž v území, ktorá by negatívne ovplyvnila životné prostredie.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe informácie o území, publikované napr. na internetových portáloch (katasterportál, Enviroportál, pôdny portál, SHMÚ) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Ďalšími východiskovými podkladmi boli plánovacie dokumenty spracované na rôznych hierarchických úrovniach a projektové a iné dokumentácie týkajúce sa riešeného územia:

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Atlas máp stability svahov SR v M 1: 50 000
http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoisnomenu/geof/atlas_st_sv
- Cyklostratégia TSK na roky 2016 – 2030
- Integrovaná územná stratégia Trenčianskeho samosprávneho kraja pre programové obdobie 2021-27
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení
- Krajinnoekologický plán obce Dolná Poruba, 2023
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, MDVaRR 2015
- Oficiálna stránka obce Dolná Poruba www.dolnaporuba.sk
- Plán dopravnej obslužnosti na obdobie rokov 2020-2025 s výhľadom do roku 2050
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií na roky 2021-2027 Trenčianskeho kraja
- Plán udržateľnej mobility Trenčianskeho samosprávneho kraja (horizont do roku 2050)
- Prieskumy a rozborý pre územný plán obce Dolná Poruba, 2023
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Dolná Poruba - programovacie obdobie 2015 – 2024
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013 – 2023
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Trenčín, SAŽP 2013
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia, 2018
- Stratégia rozvoja vidieka TSK na roky 2013 – 2023
- Územný plán mesta Dubnica nad Váhom, v znení zmien a doplnkov
- Územný plán obce Omšenie
- Územný plán obce Valaská Belá, v znení zmien a doplnkov

- Územný plán VÚC Trenčianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov č. 1 – 3

Významným syntetickým podkladom pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie, ako aj tejto správy o hodnotení, boli výstupy predchádzajúcich etáp tvorby územnoplánovacej dokumentácie – najmä krajinnoekologického plánu obce Dolná Poruba, ktorý analyzoval stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny.

Na základe týchto informácií boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Samotné hodnotenie – výber hodnotiacich kritérií a stanovenie spôsobu hodnotenia bolo uskutočnené s použitím rôznych metodík, ktoré prezentujú aktuálne výsledky výskumu v danej oblasti, publikované v zborníkoch a odborných prácach.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní tejto správy vyplynuli zo skutočnosti, že pre hodnotené územie chýbajú určité konkrétne údaje charakterizujúce stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie – chýbajú výsledky konkrétnych meraní kvality a stavu ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy, hluku atď.

Ďalšie neurčitosti môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi / parametrami.

Na rozdiel od posudzovania vplyvov činností na základe konkrétnych investičných zámerov (EIA) preto v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii ešte nie je možné presne určiť, aké konkrétne činnosti zo spektra prípustného funkčného využitia sa v rámci jednotlivých funkčných plôch, resp. funkčno-priestorových celkov budú v skutočnosti realizovať.

Uvedené nedostatky a neurčitosti však nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie územnoplánovacej dokumentácie boli v tejto správe o hodnotení zohľadňované.

VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Územné plány vo všeobecnosti predstavujú účinný nástroj pre koncepčné usmerňovanie rozvoja územia obcí na princípoch udržateľného rozvoja. Súčasný systém územného plánovania garantuje dodržiavanie týchto princípov vďaka integrovaným nástrojom krajinnoekologického plánovania a strategického environmentálneho hodnotenia (v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Už v zadaní na spracovanie územného plánu obce Dolná Poruba a aj v ďalšej etape, pri príprave návrhu, bol deklarovaný cieľ, aby rozvoj obce vychádzal z princípov udržateľného rozvoja a v maximálnej miere zohľadňoval požiadavky ochrany prírody a životného prostredia.

V hodnotenej ÚPD sa vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu vytvárajú podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Pri návrhu rozmiestnenia nových plôch pre výstavbu boli okrem funkčno-prevádzkových a kompozičných aspektov zohľadnené aj požiadavky ochrany poľnohospodárskej pôdy, ochranné pásma, zosuvy, chránené územia a ďalšie územno-technické limity.

V rámci zastavaného územia je prípustná intenzifikácia využitia v rámci príslušných priestorovo-funkčných celkov s predpokladom lokalizácie zástavby, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Žiaduce je dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie. Predpokladá sa tiež postupná reštrukturalizácia zástavby v centrálnej časti obce doplnením nových zariadení občianskej vybavenosti, vrátane komerčných prevádzok obchodu a služieb.

Nové rozvojové plochy pre obytnú funkciu sú rozmiestnené pomerne rovnomerne v jednotlivých častiach obce. Mimo zastavaného územia obce sa navrhujú rozvojové plochy č. 1 - 8 so súhrnnou kapacitou 81 b.j., pričom rozvojové plochy č. 3 a 7 čiastočne zasahujú aj do zastavaného územia. Okrem toho boli v rozptyle identifikované viaceré jednotlivé alebo združené prieluky v uličnej zástavbe (bez číselného označenia). Rozvojové plochy č. 1 a 5 sú určené pre výstavbu bytových domov, v ostatných je možná len výstavba rodinných domov. Bytové domy je možné umiestniť aj k existujúcemu bytovému domu v školskom areáli.

Celková kapacita navrhovaných plôch bývania predstavuje 111 bytových jednotiek. Predpokladá sa pokračovanie trendu znižovania obložnosti bytového fondu až na úroveň 2,9. Návrhový počet obyvateľov je vypočítaný ako súčet súčasného počtu obývaných bytov na trvalý pobyt a navrhovaného počtu bytov násobený predpokladanou obložnosťou: $(238 + 111) \times 2,9 = 1012$.

Plochy výroby a podnikateľských aktivít sa nachádzajú vo viacerých areáloch, s možnosťou ďalšej intenzifikácie, avšak bez predpokladu ďalšieho rozširovania. Nové plochy pre výrobu sa nenavrhujú. Výrobné aktivity by sa mali realizovať, resp. rozširovať v rámci existujúcich výrobných areálov. Navrhovaná plocha výrobného územia – rozvojová plocha č. 9 je určená výhradne pre zriadenie zberného dvora a kompostoviska.

Odporúča sa rozvíjať rekreačný potenciál obce, založený primárne na agroturistike, cykloturistike, pešej turistike, chalupárskej rekreácii, prípadne zimných športoch. Pre účely chalupárskej rekreácie sa využíva časť staršieho bytového fondu v obci. Sú tu aj menšie zoskupenia záhradných a rekreačných chatiek. Pre individuálnu chatovú rekreáciu, resp. záhradkársku osadu sa navrhuje nová rozvojová plocha č. 11, na severnom okraji obce. Jej kapacita je cca 8 chatiek. Pre športové aktivity obyvateľov obce sa využívajú športový areál, situovaný na západnom okraji obce. Vhodná je modernizácia a dobudovanie, doplnenie ďalších športovísk, viacúčelového ihriska. V okrajovej časti športového areálu sa počíta so zriadením amfiteátra.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Nové zariadenia občianskej vybavenosti celoobecného významu sa odporúča lokalizovať predovšetkým do centrálnej časti obce. Toto územie má najväčší potenciál transformácie na polyfunkčné (zmiešané) územie a súčasne je dobre dostupné pre väčšinu obyvateľov obce. Zariadenie sociálnych služieb pre seniorov sa odporúča umiestniť do navrhovanej rozvojovej plochy č. 1 na východnom okraji obce, určenej primárne pre výstavbu bytových domov, prípadne do existujúceho školského areálu.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúce vzájomné ovplyvňovanie jednotlivých urbanistických funkcií. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch (regulatív zastavanosti) a minimálny podiel zelene (regulatív vegetačných plôch). Regulácia maximálnej výšky zástavby a navrhované zásady priestorového usporiadania prispievajú k zachovaniu tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny, ako aj k zachovaniu kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

Návrh územného plánu obce Dolná Poruba predpokladá odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa vybudovanie splaškovej kanalizácie, ako aj napojenie nových rozvojových plôch na inžinierske siete, vybudovanie nových miestnych ciest s chodníkmi, cyklistických trás.

Návrh územného plánu obce Dolná Poruba nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi.

V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych ciest. Návrhy investícií do nemotorovej dopravy – výstavba chodníkov pre chodcov ako súčasť miestnych ciest, ako aj cyklistických trás - budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska

bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky. Vybudovanie regionálnej cyklistickej trasy pozdĺž Hrona bude mať veľký prínos pre rozvoj cestovného ruchu.

V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhované rozšírenie vodovodu a vybudovanie splaškovej kanalizácie pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. V navrhovaných rozvojových plochách teda kvalitu bývania zabezpečí ich napojenie na inžinierske siete – verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v hodnotenej ÚPD stanovená požiadavka osobitných stavebných opatrení pri výstavbe obytných budov na území so stredným radónovým rizikom podľa príslušnej legislatívy.

Návrhy zamerané na zvýšenie ekologickej stability nebudú mať len pozitívne environmentálne dopady, ale ich nepriamym vplyvom je potenciál priniesť zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Počíta sa s výsadbou pásov alebo línií izolačnej zelene na rozhraní obytného územia a poľnohospodárskej pôdy, ako aj na rozhraní jednotlivých urbanistických funkcií.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2040 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu predpokladá zvýšenie počtu obyvateľov na 1012, čo predstavuje nárast o 218 obyvateľov. V prípade prisťahovania nových obyvateľov dôjde následne k zmene sociálnej a demografickej štruktúry miestnej populácie – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov, zvýšeniu podielu domácností so strednými príjmami. Táto zmena bude mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a postupný a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať návrh revitalizácie a dobudovania centrálnych častí obce, vrátane úpravy a dotvorenia verejných priestranstiev, doplnenia verejnej zelene a oddychových plôch, a to aj v nových rozvojových plochách

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení regulatívov pre jednotlivé priestorovo-funkčné celky, s presným určením základného druhu funkčného využívania, prípustného druhu funkčného využívania, ako aj neprípustného druhu funkčného využívania. Tým možno vylúčiť vzájomné kolízie jednotlivých druhov funkčného využívania a súvisiace negatívne externality.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad. Navrhovaná zástavba je situovaná mimo zosuvných území.

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery. Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Z hľadiska vplyvov na ovzdušie navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii nepočíta s novými plochami výroby a teda ani so vznikom stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území. Nedôjde ani k negatívnym vplyvom na miestne vodné zdroje a ich ochranné pásma. Navrhované opatrenia významnou mierou prispejú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o návrh vybudovania splaškovej kanalizácie s riešením čistenia odpadových vôd.

Z hľadiska vplyvov na pôdu sa realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou. Táto skupina opatrení predstavuje pozitívne vplyvy na pôdu. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu v relatívne malom rozsahu. Celková plocha navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy je 13,1741 ha, z toho na zastavané územie pripadá 4,9046 ha a mimo zastavaného územia obce sa zaberie len 8,2695 ha poľnohospodárskej pôdy.

Spoločenstvá flóry a fauny sa viažu aj na plochy vymedzené ako biocentrá a biokoridory, chránené územia a do týchto plôch činnosti a stavby podľa návrhu hodnotenej ÚPD nezasahujú. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Návrh rozvojových plôch pre výstavbu bol optimalizovaný s cieľom vylúčenia, resp. minimalizácie zásahov do významných biotopov.

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Krajinný obraz len minimálne pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru, pričom dôraz je na využitie priestorových rezerv v zastavanom území obce. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách.

V riešenom území sa nachádzajú viaceré chránené územia, ktoré pokrývajú väčšinu katastrálneho územia obce. Napriek tomu žiadna z navrhovaných rozvojových plôch ani iné stavebné návrhy do chránených území nezasahujú. Možno preto konštatovať nulové vplyvy na chránené územia.

Všetky rozvojové plochy i iné zámery sú navrhované mimo chránených území. Možno preto v zásade konštatovať nulové vplyvy na chránené územie.

Hodnotená ÚPD zdôrazňuje potrebu rešpektovať vidiecky charakter zástavby, najmä jej výškovú hladinu a urbanistickú mierku jednotlivých objektov. Rešpektované sú pamiatky s

historickými a kultúrnymi hodnotami, aj požiadavky z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk.

Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov definuje hodnotená ÚPD v záväznej časti súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia. Viaceré z týchto opatrení predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Možno teda konštatovať, že územný plán obce Dolná Poruba bude predstavovať základný koncepčný dokument obce s právnou záväznosťou a vynútiteľnosťou. V návrhu záväznej časti riešenia sú definované zásady a regulatívy funkčného využívania a priestorového usporiadania územia, ako aj zásady a regulatívy týkajúce sa ochrany životného prostredia a krajiny a ďalších funkčných systémov obce, verejnoprospešné stavby.

Hodnotená dokumentácia je v celom rozsahu v súlade so záväznou časťou Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Trenčianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov. Súlad s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je dokumentovaný v kapitole 2.2 textovej časti hodnotenej ÚPD.

Z porovnania variantov vyplýva, že návrhový variant (variant „1“) predstavuje oproti nulovému variantu najvýhodnejší variant budúcej realizácie činností a stavieb v hodnotenom území.

Vyhodnotenie splnenia rozsahu hodnotenia a špecifických požiadaviek na hodnotenie

Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 5 zákona. V procese hodnotenia a v jeho výstupe – správe o hodnotení boli naplnené všetky body rozsahu hodnotenia, ktorý určil Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie v liste č. OU-TN-OSZP1-2023/039360-027 zo dňa 07. 11. 2023. Hodnotenie, ako aj samotné navrhované riešenie, zohľadnilo špecifické požiadavky, ktoré vyplynuli zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente:

- 1. V príslušných kapitolách správy o hodnotení sa primerane zaoberať predpokladanými vplyvmi a ich hodnotením na a) zásahy do chránených území a biotopov chránených druhov vrátane biotopov chránených druhov v zastavaných územiach, b) mieru fragmentácie hodnotných krajinných prvkov, c) narušenie migračných trás (návrhmi dopravnej infraštruktúry), d) zásahy do prvkov územného systému ekologickej stability, e) ovplyvnenie krajinného rázu, f) riziko šírenia inváznych druhov. ► **návrhy ekostabilizačných opatrení sú zahrnuté v kap. 2.11, 2.13 a 3.6 návrhu ÚPD a vplyvy na vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy, vplyvy na krajinu, vplyvy na ÚSES boli vyhodnotené v kap. C.III.7, C.III.8, C.III.9 správy o hodnotení**

- 2. Ak sa počas vypracovania správy o hodnotení vyskytnú nové skutočnosti súvisiace s predmetom posudzovania, je potrebné ich uviesť v správe o hodnotení.
► **nevyskytli sa nové skutočnosti**
- 3. V správe o hodnotení strategického dokumentu je potrebné brať do úvahy tiež všetky relevantné pripomienky, ktoré budú zaslané k zverejnenému určenému rozsahu hodnotenia.. ► **bolo zahrnuté v návrhu ÚPD a v správe o hodnotení**
- 4. V správe o hodnotení v samostatnej kapitole zhodnotiť splnenie jednotlivých bodov tohto rozsahu hodnotenia. ► **bolo splnené, vyhodnotené v osobitnej podkapitole v rámci kap. VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie**
- 5. Pripomienky dotknutých orgánov, ktoré boli zaslané k oznámeniu o strategickom dokumente a ktoré svojím charakterom sú pripomienkami k návrhu riešenia samotného strategického dokumentu, je potrebné v návrhu strategického dokumentu primerane zohľadniť.. ► **bolo zohľadnené v návrhu ÚPD**

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali

doc. Ing.arch. Jaroslav Coplák, PhD.

odborne spôsobilá osoba na posudzovanie vplyvov na ŽP (č. 485/2010/OHPV)

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom pre vypracovanie správy o hodnotení

Použité boli podklady uvedené v kapitole VI., časti C tejto správy o hodnotení.

Kompletná textová a grafická dokumentácia – návrh územného plánu obce Dolná Poruba je počas prerokovania k dispozícii u navrhovateľa.

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa

V Dolnej Porube, august 2025

Ing. Zuzana Vániová, starostka obce

.....

(podpis, pečiatka)